HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

ČTRNÁCTIDENÍK ČESKÉ KATOLICKÉ MISIE V CHICAGU

No 19/2001 Cena $ 1.50 SEPTEMBER 22, 2001

Další dvě zářící hvězdy na obloze českého nebe

Svatý Radim

Byl mladší bratr svatého Vojtěcha, se narodil na hradě Libici mezi r. 960 - 970. Jeho otcem byl kníže Slavník, matkou Střezislava, pravděpodobně Přemyslovna. Ve svých dvaceti letech doprovázel svého bratra do Říma, kde byl svatý Vojtěch vysvěcen na biskupa a byl svědkem takřka nepřekonatelných těžkostí, se kterými se musel jako pražský biskup potýkat. Spolu s ním r. 988 opouští nevděčnou diecézi a odchází do Říma, kde se oba bratři chystají navštívit Svatou zemi. Při zastávce v benediktinském klášteře na Monte Casinu jim mniši jejich záměr rozmluvili a oba vstoupili do tamějšího kláštera. Když tam našli uvolněnou morálku, odešli do benediktinského kláštera sv. Bonifáce a Alexia na římském Aventinu, kde složili 17.dubna 990 slavné sliby. Radim přijal řádové jméno Gaudentius. Do Prahy se pak vrátili s 12 aventinskými benediktíny do Břevnovského kláštera, založeného sv.Vojtěchem a Boleslavem II. 14.ledna 993. Když svatý Vojtěch znovu opustil Prahu pro rozpor s Vršovci, doprovázel ho Radim na cestě přes Uhry do římského kláštera na Aventinu. Zde zastihla oba bratry zdrcující zpráva o dobytí hradu Libice Boleslavem II. a zavraždění 4 bratrů: Spytihněva, Pobraslava, Pořeje a Časlava. Nejstarší Soběslav byl v té době na dvoře Boleslava Chrabrého v Polsku. Zdrcený Vojtěch se rozhodl odejít jako misionář k pohanským Prusům. Na jeho misijní cestě ho doprovázel Radim a byl svědkem jeho mučednické smrti na baltickém pobřeží. Radima a jeho společníka klerika Benedikta zdivočelí pohané ze svého území vyhnali. Oba odešli na dvůr Boleslava Chrabrého, který tělo svatého Vojtěcha od pohanů vykoupil a dal slavnostně pohřbít v Hnězdně.

Katedrála P. Marie v Hnězdně, kde byl sv. Radim prvním arcibiskupem a kde byl původně pohřben

Svatý Radim byl vysvěcen v Římě v roce 999 papežem Silvestrem II. na biskupa jako „episcopus sancti Adalberti" a roku 1000 instalován jako první arcibiskup hnězdenský, kde po vzoru svého svatého bratra působil jako opravdový pastýř svěřeného stádce až do své smrti 12.října 1006.

V „Kronice české" od Kosmy, děkana pražské kapituly, v pojednání o přenesní ostatků sv.Vojtěcha a sv.Radima z Hnězdna do Prahy roku 1039 Břetislavem I. je uvedeno: „Z Božího vnuknutí pojal kníže úmysl přenést také tělo tamějšího arcibiskupa Radima. Toho totiž pojilo se svatým Vojtěchem nejen tělesné, nýbrž i duchovní bratrství, byl jeho nerozlučným společníkem ve všech námahách a souženích, a i když nezakusil spolu s ním mučednictví na vlastním těle, přece byl mučedníkem, protože trpěla jeho duše. Neboť nebylo možné, aby jeho duši nepronikl meč, když viděl, jak jeho bratra rozťaly meče pohanů a sám toužil zemřít jako on."

Blahoslavený Vintíř

Naše hymna i naše nostalgická píseň „Čechy krásné" opěvují půvabnou krásu naší milované rodné země, která dovedla tak učarovat na začátku našich národních dějin chorvatskému knížecímu synu bl.Ivanovi a o sto let později německému šlechtici Vintířovi, že se rozhodli v této české krajině prožívat jako poustevníci své spojení s Bohem.

Blahoslavený Vintíř, původním německým jménem Günter, byl bratrancem císaře Jindřicha II. a švagrem krále sv. Štěpána Uherského. Narodil se kolem roku 955 ve Schwarzburgu v Durynsku a až do 45 let se oddával rozmařilému životu. Setkání se sv.Gothardem (962-1038), který byl reformátorem upadajících benediktinských klášterů v Bavorsku, zcela změnilo jeho život. Když Vintíř požádal o přijetí do kláštera Niederaltaichu, poslal ho sv. Gothard nejdříve na pouť do Říma a pak ho přijal jako laického bratra do kláštera v Hersfeldu v roce 1005. Klášterní život však přinesl Vintířovi mnohá zklamání a když ztroskotal ve vedení svého rodinného kláštera Göllingen v Durynsku, rozhodl se r. 1008 pro život poustevnický. Několik let strávil na hoře v blízkosti Niederaltaichu a pak se odebral s několik druhy na Šumavu, kde pronikli až k vrchu Rábí nad Otavou u dnešních Horažďovic. Zde ze své poustevny Vintíř ovlivňoval až do své smrti 9.října 1045 události v Bavorsku i Čechách. Přičinil se o upravení poměru mezi Břetislavem I. a císařem Jindřichem III.

Náhrobek bl.Vintiře v klášteře v Praze - Břevnově

Břetislav I. Převezl ostatky Vintířovy do opatství sv. Vojtěcha a sv. Markéty v Břevnově. Ostatky však byly zničeny husity. Papež Bonifác IX. potvrdil Vintířův kult v roce 1402.

Karel Chrobák

Foto na titulní straně:
Petr Brandl - Smrt poustevníka Vintíře
Praha - Břevnov, kostel sv. Markéty r. 1718

VINAŘ

Když jsem přišel na své nové působiště do Velkých Němčic na jižní Moravě, ukázal mi pan kostelník vinohrad na farní zahradě. A jak jsme se tak procházeli, k mému překvapení cestou odlamoval z keřů výhonky, které podle mého byly nejzelenější a nejbujnější. Napřed jsem si myslel, že se spletl, nebo možná, že špatně vidí. Když to ale pokračovalo, nedalo mi to, a zeptal jsem se ho, proč to dělá. Odpověděl, že na těchto výhoncích není žádný hrozen a jen ubírají živiny druhým. Přiznám se, že teprve tam jsem trochu pochopil známé biblické podobenství.

Bůh na sebe bere podobu vinaře, který ošetřuje každý vinný kmen, a čistí jej od všeho, co mu ubírá živiny a síly k tomu, aby nesl co nejvíc ovoce.

Proto Bůh i člověka zbavuje mnoha věcí, které jsou sice krásné, ale jsou jako ty výhonky, které odebírají sílu a překážejí nejdůležitější věci - bohatosti sklizně.

Potom jsem často prosil:

„Pane, ať se nebojíme a nebráníme,
když nám bereš všechno,
co je v našich očích krásné a důležité,
ale co nepřispívá k tomu,
abychom nesli hojnost dobrého ovoce.
Vím, že i za to ti jednou budeme děkovat.“

NEJKRÁSNĚJŠÍ PŘÍBYTEK

Kostel osloví každého jiným způsobem.

Umělec vnímá dokonalost výtvarných a sochařských děl, architekt způsob stavby či působivost interiéru, k někomu promlouvá květinová výzdoba a třeba pro zloděje je zase nejdůležitější to, co by mohl ukrást

Pro věřícího člověka je kostel místem ztišení a modlitby, ostrovem uprostřed hluku města a spěchajícího davu, kde na něj v tichu s otevřenou náručí čeká milující Bůh.

Kostely vždycky byly (a jsou) stavěny k poctě a oslavě Boha a jako místo k setkávání s ním i mezi lidmi navzájem. Přesto mají bohoslužby i svátosti, které se zde udělují, modlitby a chvíle ztišení sloužit jen jako prostředek k vystavění stavby mnohem důležitější a krásnější. Mají pomoci k vystavění chrámu v lidském srdci.

Každý z nás je originálním chrámem Ducha svatého, příbytkem, ze kterého se má rozlévat láska na každého, s nímž se potkáme.

Kostel je krásným výtvorem člověka k oslavě Boží.

Člověk je ale dokonalým dílem samotného Stvořitele.

Ať pozváním Stvořitele do jeho díla vybudujeme tu nejkrásnější možnou stavbu - nejkrásnější příbytek.

Mons. Vojtěch Cikrle, biskup brněnský
... aby mohlo vyrůst něco krásnějšího

Liturgická čtení

26.neděle v mezidobí - 30.září 2001

1.čtení - Am 6, 1a. 4-7
Čtení z knihy proroka Amosa.
Toto praví všemohoucí Pán:

„Běda těm, kdo si zpupně žijí na Sióně, bezstarostně na samařské hoře! Léhají na ložích ze slonoviny, hoví si na divanech, jídají jehňata ze stáda, telata vykrmená v chlévě. Prozpěvují si za zvuku harfy, vymýšlejí si jako David hudební nástroje. Z misek pijí víno, nejlepším olejem se natírají, ale nad zkázou Josefovou se netrápí. Proto nyní půjdou v čele vyhnanců do zajetí, skončí jásot povalečů!"

2.čtení - 1 Tim 6, 11-16
Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Boží muži, usiluj o spravedlnost, zbožnost, víru, lásku, trpělivost, mírnost. Dobře bojuj pro víru, zmocni se věčného života. K němu jsi byl povolán, a proto jsi složil před mnoha svědky slavnostní vyznání.

Před Bohem, který všemu dává život, a před Kristem Ježíšem, který před Ponciem Pilátem vydal slavnostní svědectví, ti nařizuji: Uchovej nauku bez poskvrny a bez úhony až do slavného příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Ten příchod nám ukáže ve svůj čas blahoslavený a jediný Panovník, Král králů a Pán pánů. On jediný má nesmrtelnost a přebývá v nepřístupném světle. Nikdo z lidí ho neviděl, ani uvidět nemůže. Jemu patří čest a věčná moc! Amen.

Evangelium - Lk 16, 19-31
Slova svatého evangelia podle Lukáše.
Ježíš řekl farizeům:

„Byl jeden bohatý člověk, oblékal se do šarlatu a kmentu a každý den pořádal skvělou hostinu. U jeho dveří léhal jeden žebrák - jmenoval se Lazar - plný vředů, a rád by utišil hlad aspoň z toho, co padalo z boháčova stolu; a ještě k tomu přicházeli psi a lízali mu vředy. Žebrák umřel a andělé ho odnesli do Abrahámova náručí. Pak umřel i boháč a byl pohřben.

V pekle v mukách zdvihl oči a viděl zdálky Abraháma a v jeho náručí Lazara. A zvolal: 'Otče Abraháme, slituj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí aspoň koneček prstu ve vodě a ovlaží mi jazyk, protože zakouším muka v tomto plamenu.'

Abrahám však odpověděl: 'Synu, uvědom si, že ty ses měl dobře už zaživa, Lazar naproti tomu špatně. A nyní se tu on raduje, a ty zakoušíš muka. A k tomu ke všemu zeje mezi námi a vámi veliká propast, takže nikdo nemůže přejít odtud k vám, i kdyby chtěl, ani se dostat od vás k nám.'

Boháč řekl: 'Prosím tě tedy, otče, pošli ho do mého otcovského domu. Mám totiž pět bratrů, ať je varuje, aby se také oni nedostali do tohoto místa muk.'

Abrahám odpověděl: 'Mají Mojžíše a Proroky, ať je uposlechnou!' On však odporoval: 'Ne, otče Abraháme! Ale když k nim někdo přijde z mrtvých, pak se obrátí.'

Odpověděl mu: 'Jestliže neposlouchají Mojžíše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.'"

Myšlenky ke čtením

1. čtení

Prorok Amos kárá převrácenou, dá se říci zvrhlou zbožnost, která navenek nevypadá tak zle. V prosperujícím národě vzkvétal náboženský provoz; kult byl z velké části přenesen z Jeruzaléma do Samaří po válečném vítězství (2Král 14,13n). Převrácenost zbožnosti spočívala v tom, že představitelé národní světské moci jednali skoro tak, jako by byli božstvem: na ložích jedli masa obětovaných zvířat, která měla být spálena, snažili se zřejmě o vlastní verzi kultu, pili víno z obětních misek, místo aby sami obětovali, olej, který byl k oběti a byl tedy nejlepší, používali pro sebe. Obyvatelé severu se oddávali falešné jistotě, neviděli, nechtěli vidět nebezpečí a přitom do tohoto nebezpečí prakticky sami vcházeli.

2. čtení

Pavel zde Timotejovi vykresluje obraz správného pastýře. Má usilovat o dobro, uchovat nauku neporušenou a přispět k tomu, aby byl Ježíš uctíván jako jediný Pán. V této věci je Timotej odpovědný jak Bohu, který ho osobně povolal, tak církvi, před kterou složil své vyznání.

Evangelium

Na první poslech upoutá vymalování protikladů pozemských a záhrobních osudů boháče a chuďase tak silně, že posluchač snadno přeslechne to, co následuje a co je zřejmě nejdůležitější.

Pokušení, vidět v dosaženém bohatství a úspěšnosti nesporný projev Boží přízně a tedy i zajištění dobré věčnosti, se stále v lidstvu udržuje. Naopak, chudák vzbuzuje nejen odpor, ale i otázku „zhřešil on, nebo jeho rodiče?," řečeno slovy Písma. Příběh, vyprávěný Lukášem a známý v mnoha variantách v egyptské a rabínské literatuře, jen ilustruje výstrahu, že totiž to, co probíhá v tomto životě zde na zemi, nelze nijak považovat za definitivní. Že se dokonce situace může rázem změnit tak, že ten, kdo byl bohatý (boháč z podobenství), by toužil alespoň po kapce vody a to třeba od toho, kdo byl na zemi na tom tak bídně, že sám čekal na odpadky ze stolu boháčova. Ale propast mezi těmi, kdo dopadli dobře a kdo dopadli špatně, je nepřekročitelná, definitivní - z toho vyplývá naléhavost celého vyprávění.

Posluchač si ovšem musí dát pozor na to, aby nezůstal jen u jednoduché matematiky: komu se vedlo tady dobře, tomu se tam povede automaticky zle (a cítím-li se být na světě poškozen, mé utlačené já si tu jen zavýskne!) a komu se vedlo špatně, tomu se automaticky povede tam dobře.

Stůl Slova
P. Ing. Aleš Opatrný

Myšlenky ke čtením

1. čtení

První část Habakukových slov je nářkem, který je řečen ve velkém ohrožení. Není to nářek zpupný nebo nevděčný, i když v něm slyšíme výčitku, ale je to modlitba. V našem textu je z tohoto nářku uvedena jen část, a na ni navazuje hned Hospodinova odpověď. V této odpovědi čteme dvojí: jednak Hospodinovu věrnost a potom zaslíbení tomu, kdo zůstane věrným, kdo bude žít ze své víry a věrnosti.

2. čtení

Tato povzbuzení psal Pavel v posledních létech svého života ze svého vězení. Timotej, zřejmě povahou bázlivý, byl Pavlovým věznění dotčen. Odvahu má Timotej hledat především v tom, co mu bylo dáno vkládáním Pavlových rukou, dnešními slovy řečeno: v milosti svěcení. Tam najde potřebné dary.

Evangelium

Mezi devátou a devatenáctou kapitolou Lukášova evangelia se odvíjí Ježíšova cesta do Jeruzaléma. Nemalou část z tohoto úseku tvoří varování před farizeji.

Naše perikopa má dvě témata, která mohou ale nemusí navzájem souviset. První je o víře, druhé je pak podobenství o „neužitečném služebníku."

Obraz malého zrnka a velké moruše je typickým semitským kontrastem. Chce zvýraznit nutnost a účinnost víry, o kterou apoštolové žádají právem a na správném místě.

V podobenství o „neužitečném služebníku" lze vidět jak káravou řeč proti farizeům, tak důrazné napomenutí Ježíšovým učedníkům. Obsah je zřejmý: před Bohem si nikdo nemá dělat žádné nároky. Bůh nám není nic povinen. To ovšem nijak neznamená, že pro nás nic neudělá.

V závěrečném verši jak ekumenický překlad, tak lekcionář volí srozumitelnější a netradiční variantu překladu: místo starší verze, přesné odpovídající řeckému originálu „jsme služebníci neužiteční," která je známá jako rčení i z literatury, ale pro správné porozumění textu je obtížnější, překládá „jsme jenom služebníci." Takový překlad je už vlastně výkladem, i když zřejmě správným.

Kdo má odvahu a schopnost dohlédnout do hloubky věcí, poznal to, co poznali apoštolové, že bez víry, bez víry ve „vrchovaté dávce" nelze dostát Ježíšovým požadavkům. A touto jednoduchou prosbou „dej nám více víry" je víra představována jako jednoznačně Kristův dar. Ten si nelze vynutit nebo zasloužit. Na druhé straně je víra tak mocná, že dokáže neuvěřitelné věci. Je to znázorněno činy tak neuvěřitelnými, jakými by bylo přesazení hory nebo vyrvání z kořene stromu, který se dožívá i šesti set let věku! Víra ovšem není nástroj, kterým bychom mohli dělat libovolné (i dobré) kousky a kouzla, ale síla, v níž lze splnit i náročné a na první pohled snad i nemožné Ježíšovy požadavky.

Uznat, že Bůh nám není ničím zavázán a ničím povinen, že jeho dary jsou zcela svobodné činy, to je někdy pro pochopení tvrdý oříšek. Lidstvo se v celé své historii snažilo ovlivnit božstva, strhnout je na svou stranu, zavázat si je. Židovství ani křesťanství takto ovlivnitelného a malého boha nezná. Zde je Bůh vždy Pán - suverén, který člověka miluje, je mu věrný, zachraňuje ho, dokonce mu slouží, ale člověk ho neovládá, člověk si ho nemůže zavázat. Tento Bůh tedy není žádnou modlou a skutečné křesťanství není žádnou magií.

Stůl Slova - P. Ing. Aleš Opatrný

Liturgická čtení

27.neděle v mezidobí - 7.října 2001

1.čtení - Hab 1, 2-3; 2, 2-4

Čtení z knihy proroka Habakuka.

Jak dlouho již volám o pomoc, Hospodine - ty však neslyšíš; křičím k tobě: „Násilí!" - ty však nepomáháš. Proč mi dáváš hledět na bezpráví? Mám se dívat na soužení? Zpustošení a násilí je přede mnou, povstávají hádky, rozléhá se svár.

Tu mně Hospodin odpověděl: „Napiš vidění, vyryj ho zřetelně na desky, aby ho mohl každý snadno přečíst. Na určený čas totiž ještě čeká vidění, spěje však k naplnění a nezklame. I když ještě prodlévá, počkej na ně, neboť jistě se splní, nedá se zdržet. Hle, zahynul ten, kdo nebyl upřímný v duši, spravedlivý však bude žít pro svou věrnost."

2.čtení - 2 Tim 1, 6-8. 13-14

Čtení z druhého listu
svatého apoštola Pavla Timotejovi.
Milovaný!

Vybízím tě: oživ zase plamen Božího daru, který ti byl dán vkládáním mých rukou. Vždyť Bůh nám nedal ducha bojácnosti, ale (ducha) síly, lásky a rozvážnosti! Proto se nestyď veřejně vyznávat našeho Pána ani (se nestyď) za mě, že nosím kvůli němu pouta. Naopak: Bůh ti dej sílu, abys nesl jako já obtíže spojené s hlásáním evangelia.

Jako vzoru zdravé nauky se drž toho, cos ode mě slyšel, a měj při tom víru a lásku v Kristu Ježíši. Ten drahocenný, (tobě) svěřený poklad opatruj skrze Ducha svatého, který v nás bydlí.

Evangelium - Lk 17, 5-10

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Apoštolové prosili Pána: „Dej nám více víry!"

Pán řekl: „Kdybyste měli víru jako hořčičné zrnko a řekli této moruši: 'Vyrvi se i s kořeny a přesaď se do moře!', poslechla by vás.

Když někdo z vás má služebníka, a ten orá nebo pase, řekne mu snad, až se vrátí z pole: 'Hned pojď a sedni si ke stolu?' Spíše mu přece řekne: 'Připrav mi večeři, přepásej se a obsluhuj mě, dokud se nenajím a nenapiji. Potom můžeš jíst a pít ty.' Děkuje snad tomu služebníkovi, že udělal, co mu bylo přikázáno?

Tak i vy, až uděláte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: 'Jsme jenom služebníci. Udělali jsme, co jsme byli povinni udělat.'"

ZE SVĚTA

Vlna teroristických útoků zasáhla Spojené státy

Teror v New Yorku a Washingtonu

K bezprecedentní sérii teroristických útoků nebývalého rozsahu došlo v úterý 11.září ve dvou hlavních centrech Spojených států - New Yorku a Washingtonu. Útoky byly zaměřeny proti nejdůležitějším vládním budovám USA v hlavním městě a proti dvojici nejznámějších newyorských mrakodrapů Světového obchodního střediska, které se posléze zřítily. Ztráty na životech jsou nesmírně veliké, neboť ve WTC pracovaly desítky tisíc lidí.

Události vyvolaly vlnu rozhořčení a reakcí v celém světě. Prezident George Bush označil událost za národní tragédii. Preventivně byly evakuovány všechny federální budovy ve Washingtonu, včetně Bílého domu a Kongresu a další důležitá střediska po celých Spojených státech,v Chicagu např.nejvyšší mrakodrap Sears Tower.

Organizátoři teroru zůstávají zatím neznámí, podezření se však soustřeďuje na muslimské fundamentalistické organizace, zejména na skupinu kolem miliardáře Usamy bin Ladina, který sídlí v Afghanistánu.

Teroristické akce začaly kolem 9 hodin ráno východoamerického času, když do obou mrakodrapů newyorského Světového obchodního střediska (WTC) narazila postupně v 18 minutovém intervalu dvě dopravní letadla. Šlo o unesená linková letadla Boeing společností American Airlines a United Airlines obě na lince Boston – Los Angeles. Horní část obou budov o 110 poschodích zachvátil velký požár.

O něco později se zřítila značná část prvního mrakodrapu WTC, po několika minutách se v mohutném oblaku kouře zbortila i celá druhá budova. Záběry přenášely v přímém přenosu televize CNN a další americké televizní stanice. V obou budovách běžně pracuje údajně mezi 40.000 až 50.000 lidí; kolika z nich se podařilo zachránit, zatím není zřejmé.

Poněkud v ústraní tohoto teroru v New Yorku došlo k útoku také proti vládním budovám ve Washingtonu. Do budovy ministerstva obrany (Pentagonu) narazil letoun Boeing 757, který i s 64 cestujícími unesli dosud neznámí teroristé. Budova začala hořet a její část se později zřítila. Před budovou ministerstva zahraničí vybuchla bomba nastražená v automobilu, její účinek však zřejmě nebyl tak výrazný. Všechny vládní budovy ve Washingtonu byly poté preventivně evakuovány, jako první Bílý dům (sídlo prezidenta) a Capitol (sídlo parlamentu), posléze ministerstva.

Americký úřad pro leteckou dopravu FAA po útoku na WTC zastavil veškerou osobní leteckou dopravu nad územím USA. Okamžitě byly zastaveny všechny starty letadel z amerických letišť a všechny transatlantické lety do USA byly přesměrovány na Kanadu. V severní části amerického státu Pennsylvánie se asi 130 kilometrů od Pittsburghu zřítilo velké osobní letadlo Boeing 757.

Centra obou zasažených amerických metropolí byla dopravně ochromena, avšak větší panika ani nepořádky se neprojevily. Všechny úřady a řada podniků nicméně poslala zaměstnance domů. Řada lidí nabídla pomoc záchranářům, lidé ihned nabízeli krev pro raněné, různé země světa nabídly týmy lékařů a záchranářů.

Prezident Bush promluvil k Američanům

Prezident Bush přerušil dovolenou a promluvil z Bílého domu, kam se vrátil po bleskových přeletech mezi leteckými základnami na Floridě, v Louisianě a Nebrasce. Prezident oznámil, že při teroristických útocích na mrakodrapy Světového obchodního střediska v New Yorku a budovu Pentagonu ve Washingtonu zahynuly tisíce lidí. Spojené státy podniknou odvetu proti těm, kdo stojí za těmito hrůznými činy. Bush zdůraznil, že USA nebudou dělat žádné rozdíly mezi teroristy a těmi, kdo jim poskytli zázemí. Slíbil vypátrat osoby odpovědné za atentáty a postavit je před soud. "Dnes náš lid viděl ďábla," řekl George Bush. "Tyto činy roztříštily ocel, ale nemohou zničit americkou odvahu," uvedl. Požádal Američany, aby se modlili za rodiny obětí a citoval z knihy Žalmů.

Počet obětí je veliký

Americká oficiální místa zatím počet obětí neupřesnila. Prozatím je jisté že ve čtyřech letadlech, která se v úterý postupně zřítila, zahynulo všech 266 osob nacházejících se na jejich palubách. Nejméně 800 obětí si vyžádal teroristický útok na budovu amerického ministerstva obrany ve Washingtonu. Newyorští hasiči oznámili, že při záchranných pracích na budově WTC zemřelo nejméně 265 hasičů, kteří se snažili uhasit lokální požáry, ale nakonec je zavalily trosky budovy. Dalších 300 hasičů se pohřešuje. V době útoku na newyorské mrakodrapy mohlo být ovšem ve středisku až 50.000 lidí. Přilehlé ulice, kam se zřítily trosky letadel a posléze také obě budovy WTC, byly plné lidí. Newyorská policie oznámila, že pohřešuje 78 mužů, kteří byli nasazeni do akce při evakuaci WTC.

Atentátníci, měli jen nože

Letadla, která narazila do budov v New Yorku a Washingtonu, unesli zřejmě tero-

risté vyzbrojení noži. Informovala o tom americká televizní stanice CNN. Tyto informace se podařilo získat díky cestující Barbaře Olsonové, která byla v minulosti komentátorkou této stanice CNN, a která z letadla Boeing 757 dvakrát telefonovala manželovi, aby ho informovala o únosu před zřícením letadla na budovu Pentagonu. Teroristé údajně neměli střelné zbraně. Posádku a cestující zahnali do zadní části letadla. Olsonová manželovi řekla, že na palubě je více než jeden únosce, přesnější údaje o jejich počtu však nesdělila.

Také letoun, který se zřítil u Pittsburghu v Pensylvánii, se údajně pokoušeli unést teroristé. Jeden z cestujících se zavřel na toaletě a ze svého mobilního telefonu se pokoušel o únosu uvědomit bezpečnostní službu. Z neštěstí dvou letadel, která zničila mrakodrapy Světového obchodního centra v New Yorku, zatím nejsou žádná podobná svědectví.

Biskupové USA vyzvali národ k modlitbám

V době, kdy šokovaný národ sledoval destrukci World Trade Center v New Yorku a útok na Pentagon, vyzývali katoličtí biskupové po celých Spojených státech k modlitbě. "Toto není čas slov. Toto je čas modlitby. Boží něha vychází vstříc každému, kdo byl touto událostí zasažen..., a to jsme všichni," řekl biskup Kenneth E. Untener z diecéze Saginaw (Michigan). Biskup Paul S. Loverde z Arlingtonu požádal všechny o modlitby "za ukončení šílenství terorismu a násilí." Po celých Spojených státech byly organizovány modlitby a bohoslužby za oběti násilí a za udržení míru.

Stálá rada Americké biskupské konference, která zasedala ve Washingtonu, vydala 11. září následující prohlášení k útokům na World Trade Center a Pentagon – provedených náletem unesených osobních letadel:

"Tento den je národní tragédií. Ačkoli ještě neznáme její plný rozsah, truchlíme nad těmi, kdo ztratili životy a modlíme se za jejich spočinutí na věčnosti a útěchu jejich rodin. Modlíme se za žijící oběti, aby poznaly, že s nimi Bůh je v jejich utrpení. Modlíme se za ty, kteří zachraňují a slouží zraněným, aby je Bůh posílil v jejich hrdinské a často hluboce zarmucující práci. Modlíme se za naše národní společenství, abychom byli jeden druhému v nadcházejících dnech, kdy si budeme uvědomovat velikost toho, co se stalo, oporou.

Vyslovujeme podporu našemu prezidentovi a ostatním vládním činitelům, jak národním, tak místním, kteří nesou obrovskou zodpovědnost za jednání vedená v důsledku těchto neuvěřitelných událostí. Protože se zdá, že tato tragédie je výsledkem teroristické činnosti, modlíme se také za ty, jejichž nenávist se stala tak velikou, že jsou ochotni se angažovat ve zločinech proti naší společné lidskosti. Kéž by si konečně uvědomili, že takovéto násilí nevytváří spravedlnost, ale ještě větší nespravedlnost.

V pátek a v sobotu budeme slavit svátek Povýšení svatého Kříže a budeme uctívat naši požehnanou Matku jako Pannu Marii Bolestnou. Pro katolíky jsou to příhodné dny k reflexi nad tím, jak jsme povoláni na sebe vzít svůj kříž a následovat Pána.

Vyzýváme všechny spoluobčany, aby obnovili svou důvěru v Boha a odvrátili se od trpkých plodů takového druhu nenávisti, které jsou pramenem této tragédie. Zvláště nezačněme používat etnické, náboženské nebo národnostní stereotypy k vysvětlení toho, co může být činem několika iracionálně uvažujících teroristů.

My se jako katoličtí biskupové Spojených států spojujeme v modlitbě k Pánu našemu Bohu slovy žalmisty: K tobě se utíkám, Hospodine... Nakloň ke mně svůj sluch a zachraň mě. Buď mi ochrannou skálou, pevností k mé záchraně (žalm 71).

Svatý otec šokován teroristickými útoky

Papež Jan Pavel II. vyjádřil v telegramu americkému prezidentovi Georgi Bushovi svoji hlubokou soustrast a své spojení v modlitbě za americký národ v současném temném a tragickém momentu. Svatý otec poroučí oběti Bohu a vyprošuje od něho dostatek sil pro všechny, kteří pomáhají zraněným a postiženým. V podobném duchu reagoval rovněž vatikánský státní sekretář kardinál Angelo Sodano, který označil teroristické útoky za nelidské a antikřesťanské. V rozhovoru pro vatikánský rozhlas vyjádřil kardinál Sodano naději, že 3. tisíciletí bude věkem míru, nikoli nenávisti.

Slova papeže Jana Pavla II. při generální audienci

Papež Jan Pavel II. se také ve středu 12.září při generální audienci ve Vatikánu vyjádřil k útemí tradédii v USA: "Nemohu začít tuto audienci, aniž bych nevyjádřil hlubokou bolest nad teroristickými útoky, které během včerejšího dne zbrotily krví Ameriku, a které si vyžádaly tisíce obětí a obrovský počet zraněných. Prezidentovi Spojených států a všem americkým občanům projevuji svou nejupřímnější soustrast. Tváří v tvář událostem tak nekvalifikovatelné hrůzy nelze než zůstat hluboce otřeseni. Připojuji se k těm, kteří v těchto hodinách vyjádřili své rozhořčené odsouzení a s důrazem znovu tvrdím, že cesty násilí nikdy nevedou k opravdovým řešením problémů lidstva.

Včerejšek byl temným dnem dějin lidstva, úděsnou urážkou důstojnosti člověka. Sotva jsem se dověděl tu zprávu, sledoval jsem vývoj situace s intenzivní účastí a vysílal k Pánu svou naléhavou modlitbu. Jak se mohou dít epizody tak bezuzdné krutosti? Srdce člověka je hlubina, z níž se vynořují plány neslýchané zuřivosti, které jsou s to v okamžiku rozvrátit pokojný a pracovitý život národa. Avšak víra nám přichází na pomoc v těchto chvílích, v nichž se zdá každý komentář nepřiměřený. Kristovo slovo je jediné, které může dát odpověď na otázky, které rozrušují naši duši. I když se zdá, že převažují síly temnot, věřící ví, že zlo a smrt nemají poslední slovo. Na tom stojí křesťanská naděje.

S účastnou láskou se obracím k milovanému lidu Spojených států v této hodině úzkosti a zděšení, v níž je vystavena tvrdé zkoušce odvaha tolika mužů a žen dobré vůle. Zvláště pak objímám příbuzné mrtvých a zraněných a ujišťuji je, že jsem jim duchovně blízko. Svěřuji milosrdenství Nejvyššího bezbranné oběti této tragédie, za něž jsem dnes ráno celebroval mši a prosil za jejich věčné odpočinutí. Kéž Bůh vlévá odvahu pozůstalým, kéž podporuje svou pomocí záslužné dílo zachránců a

Pokračování na str.10

Z VLASTI

Carolina od 22.srpna do 5.září 2001

Politické události

Od roku 2007 má mít Česká republika profesionální armádu

Podle návrhu reformy ozbrojených sil, který vláda schválila ve středu 29.srpna, by Česká republika měla mít za šest let vojsko složené pouze z profesionálů. Návrh ministra obrany Jaroslava Tvrdíka podpořili všichni členové menšinové sociálnědemokratické vlády i vrchní velitel ozbrojených sil prezident Václav Havel, který se jednání kabinetu zúčastnil. Podle reformy má do 31.prosince 2006 skončit povinná vojenská služba. Od roku 2007 pak začne fungovat plně profesionální armáda. Místo současných 70 tisíc zaměstnanců by měla čítat 35 tisíc vojáků a 10 tisíc civilních zaměstnanců. Tvrdík charakter své reformy shrnul do čtyř "m". "Malá, mobilní, moderní a mladá, nejen věkem, ale i myšlením," citoval jeho výrok tisk. Profesionální armáda by ve své konečné podobě měla být efektivnější, flexibilnější a hlavně levnější. Dlouhodobá realizace projektu bude vyžadovat podporu všech politických stran. O tu chce vláda usilovat s pomocí prezidenta. Nejsilnější opoziční strana ODS reformu v zásadě neodmítá, považuje však za nutné ještě další jednání, než bude dosaženo konečné podoby návrhu. Zemanův kabinet s armádní reformou nepočítal ve svém programovém prohlášení. Premiér ji odůvodnil lepšící se ekonomickou situací, před čtyřmi lety země na tento krok dle jeho slov nebyla připravena. Profesionalizaci armády si rovněž vynutilo vedení NATO, které ČR v tomto směru neveřejně, ale tvrdě kritizovalo. Většina zemí aliance plánuje profesionalizaci ozbrojených sil od roku 2005.

Londýnská arbitráž zamítla žalobu Ronalda Laudera na ČR

Česká republika vyhrála spor u londýnského arbitrážního soudu s americkým podnikatelem Ronaldem Lauderem. Mezinárodní tribunál v pondělí 3.září zamítl všechny nároky (až 500 milionů dolarů) na úhradu škod, které Lauder požadoval na státu za to, že neuchránil jeho investice v TV Nova a měl tak porušit dohodu o ochraně investic mezi Spojenými státy a Českou republikou. Soud podle MFD přímo nepotvrdil, že ČR investice dostatečně ochránila, Lauder však podle arbitráže nepodal dostatek důkazů, že tomu tak nebylo. Proti rozhodnutí arbitrážního soudu se již nelze odvolat. Konflikt začal před dvěma lety, kdy Vladimír Železný, ředitel TV Nova a většinový majitel CET 21, ukončil spolupráci s Lauderovou CME, která byla hlavním investorem rozjezdu nejsledovanější české televize. Stát prostřednictvím Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání po rozchodu Laudera se Železným potvrdil Železného podíl ve společnosti CNTS, která zajišťovala pro televizi program, nikoli v CET 21, která je držitelem licence. Lauder v dubnu 1999 odvolal Železného z pozice ředitele CNTS. Již v srpnu však Železný přerušil s CNTS a CME styky, začal vysílat z náhradních prostor v Praze na Barrandově a programové služby mu zajišťuje nová společnost Česká produkční 2000. Poté, co Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání posoudila Železného postup jako legální, rozhodl se Lauder pro žalobu. Nyní není vyloučeno, že bude sám čelit žalobě ČR, proti níž vedl dva roky pomlouvačnou kampaň v amerických médiích. V listech The New York Times a The Washington Post uveřejňoval inzerci, která měla americké podnikatele odradit od investic v ČR. Zaměstnanci TV Nova rozhodnutí přivítali."Je to jednoznačné potvrzení, že postup TV Nova, CET 21 a Vladimíra Železného byl správný," řekl Lidovým novinám mluvčí CET 21 Martin Chalupský.

Piloti ČSA si hrozbou stávky vynutili zvýšení platů o 30%

Piloti Českých aerolinií (ČSA) ve středu 29.srpna oznámili, že pokud jim zaměstnavatel nezvýší platy, budou od pátku 31.srpna stávkovat. Obě strany se ale dohodly na kompromisním řešení, a plánovaná stávka se tedy neuskutečnila. Piloti dosáhli podle informací médií zvýšení platů o 30% (průměrný plat pilota přesáhne 70 tisíc Kč a bude tak asi pětinásobkem průměrného platu v zemi - ten činil ve 2.čtvrtletí 14 740 Kč), zpomalí se ale v následujících třech letech nárůst jejich tarifů. Pilotům ČSA se podle Dušana Horáka z profesní odborové organizace Českého sdružení dopravních pilotů ČSA nelíbila výše odměn za práci přes čas. Piloti požadovali za hodinu letu přes čas 530 korun, ČSA ale nabízely 383 korun. Pro případ stávky vypracovaly ČSA krizový plán. Cestujícím by byla k dispozici informační linka, na které by se dozvěděli vše o svém letu. Některé lety by odřídili piloti, kteří by se stávky nezúčastnili (mělo jich být 41 z 348), aerolinie dále požádaly jiné dopravce o posílení svých letů. Z pražského letiště v Ruzyni létá denně 136 pravidelných linek Českých aerolinií

Začal nový školní rok

V pondělí 3.září začal v České republice nový školní rok. Do tříd se po dvou měsících letních prázdnin vrátili žáci základních, středních a speciálních škol, odborných učilišť a středních odborných učilišť. Nejmladších dětí, které letos nastupují do prvních ročníků základních škol, je přibližně sto tisíc (během posledních pěti let poklesl jejich počet o 14 tisíc). Zahájení školního roku se tradičně účastnili na některých školách také čeští politici. Prezident Václav Havel navštívil Základní školu v Odolené Vodě, předseda Poslanecké sněmovny Václav Klaus se vydal za školáky do Prahy 6 a ministr školství Eduard Zeman do Borku u Českých Budějovic. Ministr při této příležitosti přislíbil zvýšení platů učitelů o 10% ještě do konce letošního roku.

Dovozci ojetých automobilů a zástupci autoškol chtěli zablokovat Prahu

Blokádou ministerstva dopravy protestovali ve středu 5.září proti vedení resortu zástupci Sdružení drobných dovozců, opravářů a prodejců aut a Asociace autoškol ČR. Protestující, kteří se do Prahy sjeli asi v 800 vozech po šesti hlavních příjezdových komunikacích, požadují demisi ministra dopravy Jaromíra Schlinga a jeho dvou podří-

zených, které viní z průtahů při přihlašování dovezených ojetých vozů a při vydávání nových řidičských průkazů. Dovozci ojetých automobilů a zástupci autoškol blokovali ministerstvo dopravy a spojů již 20.srpna. Tehdy ukončili blokádu po příslibu schůzky s premiérem Milošem Zemanem. Na ní se 27.srpna dohodli na ustavení dvou komisí, které spor vyjasní. Ministr však do komisí jmenoval právě své dva podřízené, jejichž odvolání protestující požadují. Proto se rozhodli k časově neomezené blokádě Prahy, kterou po jednání s ministrem vnitra Stanislavem Grossem zmírnili na průjezd městem a blokádu ministerstva dopravy a spojů. Akci chtějí přerušit až poté, co premiér slíbí odvolání Schlinga.

Ze Slovenska

SMK zůstává ve vládě

Republiková rada Strany maďarské koalice rozhodla 25.srpna, že zatím neopustí koaliční kabinet Mikuláše Dzurindy. Učiní tak ale, pokud Národní rada SR (parlament) do 30.září nepřijme - v podobě pro ni přijatelné - klíčové zákony týkající se reformy veřejné správy (tzv. kompetenční zákon - zákon o převodu kompetencí ze státu na samosprávy a novelu zákona o rozpočtových pravidlech).

Mikuláš Dzurinda ukončil kvůli havárii návštěvu Jugoslávie

Slovenský premiér Mikuláš Dzurinda ukončil v pátek 31.srpna předčasně státní návštěvu Jugoslávie kvůli silniční nehodě na cestě z Bělehradu do Nového Sadu. Do vládní kolony narazil při předjíždění místní řidič mercedesu. Při nehodě zemřeli vysoký úředník slovenského ministerstva hospodářství Peter Jonasi a jugoslávský řidič vládního vozu. Dzurinda v Jugoslávii jednal hlavně o hospodářské spolupráci a v Novém Sadu ve Vojvodině se měl setkat s tamní slovenskou menšinou.

Nepovinná jóga ve školách zatím nebude

Projekt zavádění jógy jako nepovinného předmětu do základních a středních škol zrušil podle informací deníku Právo z 29.srpna ministr školství Milan Ftáčnik.Ustoupil tak tlaku katolické i protestantské církve, kterým vadilo, že "projekt vnášel pod pláštíkem cviků cizí ideologii do křesťanského prostředí", citoval list biskupa Ivana Osuského. Hlavním argumentem zastánců zavedení cvičení jógy je špatný zdravotní stav většiny dětí.

Ekonomika

Z ekonomiky stručně

* Největší tuzemský výrobce oceli - ostravská Nová huť má do konce roku 2002 o čtvrtinu snížit počet svých zaměstnanců (dnes jich má 12,5 tisíce), což přinese roční úsporu osobních nákladů ve výši asi jedné miliardy korun. Vedení a.s. chce firmu finančně stabilizovat a připravit ji na privatizaci.

Kurzovní lístek ČNB 5. 9. 2001

EUR, 1	34.125
Francie, 1	5.202
Itálie, 1000	17.624
Rakousko, 1	2.480
SRN, 1	17.448
Kanada, 1	24.603
Slovensko, 100	78.866
USA, 1	38.449

Kultura

Z kultury stručně

* Veřejná sbírka na opravu nejslavnějšího pražského mostu - Karlova mostu - začala 1.září a potrvá tři roky. Přispívat lze na účet 7777777777/6000 u První městské banky či přímo do pěti pokladniček v centru města (např. dvě budou během měsíce umístěny na Karlově mostě, po jedné na Staroměstské radnici a na magistrátu).

* Britská skupina Depesche Mode i počtvrté (poprvé hrála v Praze už v listopadu 1988), co vystoupila v České republice, zcela vyprodala pražskou Paegas Arénu. Lidi tentokrát přilákala zejména na své nové album Exciter, jehož skladby byly stěžejní částí vystoupení.

Sport

Kvalifikace o postup na MS 2002 v kopané

Dosud nejhorší výkon pod trenérem Jozefem Chovancem podali čeští reprezentanti podle slov svého kouče v sobotu 1.září v Reykjaviku proti výběru Islandu: Island - Česká republika 3:1 Místo očekávaných tří bodů přivezli z ostrova ostudný výsledek, přesto ale zůstávají ve hře. I přes porážku mohou ještě postoupit na světový šampionát - i z prvního místa díky překvapivé remíze Dánů s výběrem Severního Irska v Kodani. První branku inkasoval český výber v nastaveném čase prvního poločasu, kdy po chybě Romana Tyceho skóroval Sverrisson. To už ale Češi hráli bez Jana Kollera vyloučeného za nesportovní chování. Druhého gólu se Islanďané dočkali v 65.minutě, kdy se Češi dožadovali odpískání ofsajdu, zatímco Sigthorsson pohodlně skóroval. Třetí branku přidal v 78.minutě z přímého kopu Sverrisson. Marek Jankulovski parádní ranou v 89.minutě už jen korigoval na konečných 3:1. Naproti tomu 5.září v zápase s Maltou zvítězili naši reprezentanti, ČR-Malta: 3:2 (2:1) Národní tým čeká ještě 6.října Bulharsko. Skupinu nyní vede Dánsko s 19 body před ČR a Bulharskem (17), Islandem (13), Severním Irskem (8) a poslední Maltou (1).

Ze sportu stručně

* Na MS v kanoistice v polské Poznani dosáhl poslední srpnový víkend singlkanoista Martin Doktor na stupeň vítězů, když dojel na kilometrové trati druhý. V dalších dvou finále, 500m a sprint, skončil dvakrát čtvrtý. Stříbro pro ČR vybojovala ještě čtyřkánoe (Petr Netušil, Petr Fuksa, Karel Kožíšek a Jan Brecka) na 200m.

* Na MS ve veslování ve švýcarském Luzernu vybojovali poslední srpnový víkend bronzovou medaili skifaři Václav Chalupa a Michal Vabroušek (skif lehké váhy).

* Pavel Bednář vybojoval 1.září jako první český kanoista zlatou medaili v maratonu na světovém šampionátu ve Skotsku na řece Tees.

* Osmnáctiletá česká tenistka Daniela Bedanová (37. hráčka světa) postoupila jako jediná nenasazená do čtvrtfinále US Open, když porazila sedmou nasazenou Moniku Selešovou 2:1 (7:5 a 4:6 a 6:3). Světová jednička Martina Hingisová ale už byla nad její síly. Bedanová prohrála 0:2 (2:6 a 0:6).

* Sparta Praha zná od 23.srpna (losovalo se v Monte Carlu) své soupeře pro Ligu mistrů. Na Letnou zamíří obhájce trofeje Bayern Mnichov, Feyenoord Rotterdam a znovu Spartak Moskva. První zápas hraje Sparta doma 12.září proti ruskému šampionovi.

Vlna teroristických útoků zasáhla Spojené státy

Pokračování ze str. 7

tolika dobrovolníků, kteří v těchto hodinách vynakládají všechnu svou energii, aby čelili tak dramatické krizové situaci. Vybízím také vás, milovaní bratři a sestry, abyste se připojili k mé modlitbě. Naléhavě prosme Pána, aby nepřeválila spirála nenávisti a násilí. Kéž nejsvětější Panna Maria, Matka milosrdenství, vzbudí v srdcích všech myšlenky moudrosti a záměry pokoje." (...)

V závěru audience ještě Svatý otec ve formě improvizované modlitby dodal: "Ó, všemohoucí a milosrdný Bože, nelze pochopit toho, kdo rozsévá nesvár, nelze přijímat toho, kdo miluje násilí, pohleď na naši bolestnou lidskou situaci, zkoušenou zuřivými skutky násilí a smrti. Posiluj své syny a otevři naše srdce naději, aby naše doba mohla ještě poznat dny vyrovnanosti a pokoje."

Mrakodrap WTC po prvním útoku

Útok druhého letadla na druhou věž budovy WTC

Reakce českých politiků

Prezident Václav Havel byl otřesen teroristickými útoky v New Yorku a Washingtonu. Vidí v nich "civilizační varování" a věří, že jejich pachatelé budou potrestáni. Také předseda Poslanecké sněmovny a ODS Václav Klaus označil aktuální zprávy ze Spojených států amerických za "naprosto neuvěřitelné a děsivé". "Je to ukázka katastrof moderní doby, které asi neskončily tímto dnešním dnem a ukazují křehkost a zranitelnost moderní civilizace. Je to velké neštěstí," řekl Klaus novinářům.

Soustrast českých katolických biskupů americkému velvyslanectví

V souvislosti s teroristickými útoky v USA vyjádřili soustrast americkému velvyslanci v Praze jménem České biskupské konference (ČBK) olomoucký arcibiskup a předseda ČBK Jan Graubner, pražský arcibiskup kardinál Miloslav Vlk a královéhradecký biskup a místopředseda ČBK Dominik Duka:

Vaše Excelence, vážený pane velvyslanče, katoličtí biskupové České republiky s hlubokou bolestí přijali zprávy o teroristických útocích v USA. Dovolte, abychom vyjádřili Vám, a Vaším prostřednictvím i všemu lidu USA, svoji nejhlubší účast a ujistili Vás svými modlitbami.

Arcibiskup Graubner vyzval k modlitbám po celé republice.

Předseda České biskupské konference olomoucký arcibiskup Jan Graubner požádal biskupy České republiky, aby ve svých diecézích sloužili bohoslužby za oběti teroristického útoku proti USA. Rovněž duchovní i laici byli vyzýváni, aby ve farnostech organizovali takovéto bohoslužby a pamatovali na oběti tragédie v přímluvných modlitbách. Brněnský biskup Vojtěch Cikrle celebroval hned ve středu ráno mši za oběti teroristického útoku v USA, za všechny, jichž se tato tragédie jakýmkoliv způsobem dotkla. Ve všech diecézích České republiky ve středu 12.září ve 12 hodin v poledne na znamení smutku a solidarity vyzváněly zvony chrámů. Centrální ekumenická bohoslužba za oběti vražedných teroristických útoků proti USA se uskutečnila v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha na Pražském hradě v sobotu 15.září předesdal jí pražský arcibiskup kardinál Miloslav Vlk a synodní senior Českobratrské církve evangelické Pavel Smetana. Katolické i jiné bohoslužby se konaly po celé naší vlasti.

Podle agentur a zpráv ČBK

Horní část první věže WTC padá k zemi

Trosky newyorských mrakodrapů

Reakce našich čtenářů

Ve středu po teroristických útocích ve Spojených státech přišlo do České misie a redakce Hlasů národa několik telefonátů přímo z České republiky. Tazatele jsme mohli ujistit, že náš český misionář P. Antonín Kocurek v New Yorku je v naprostém pořádku, jak informoval prostřednictvím Internetu, a je plně k dispozici pro duchovní službu. Dále jsme přijímali slova útěchy a povzbuzení i ujištění o modlitbách od mnoha věřících a kněží. Za všechny uveďme alespoň dojemný telefonát moravského kněze Doc. ThDr. Františka Janhuby ze Zdounek, který v současnoti působí jako děkan řeckokatolické bohoslovecké fakulty v Prešově: "Jsme s Vámi v této těžké době a všichni se modlíme za obyvatele Ameriky, aby Vás Pán Bůh posílil. Zvlášť na Vás budeme pamatovat o naší poutní slavnosti v neděli v našem chrámu Panny Marie Bolestné. I když jsme daleko, jsme v duchu s Vámi a modlíme se za celou Ameriku a její lid a zachování míru."

Farnost svatého Václava v Torontu

Vás srdečně zve na oslavy

50. VÝROČÍ FARNOSTI

29. a 30.září 2001

za účasti J. E. Aloise kardinála Ambrozice
biskupa P. Esterky, Rev. J. Šacha
a dalších vzácných hostů

Program:

Sobota 29.září - Svatováclavské posvícení:

18.00 Slavná mše svatá - Biskup Petr Esterka
19.30 Večeře a taneční zábava
hraje cimbálová muzika "Zádruha" z Dolních Bojanovic

Neděle 30.září:

10.30 Slavná mše svatá - J. E. Alois kardinál Ambrozic
12.00 Slavnostní oběd - hraje cimbálová muzika "Zádruha"

Vstupné: Sobota $ 35.00, studenti $ 15.00
Neděle $ 15.00, děti (4 - 12 let) $ 8.00

Rezervace nutná.
Vstupenky u pana J. Ovčačíka - tel.: 416 - 225 9324

NOT ALL BUSINESS CARD ARE

CREATED BE EQUAL...

OTHER PRODUCTS:

E-BIC-CARD

E-BIC- FLOPPY

SOFTWARE

WEB SITE DESIGN

GRAPHIC DESIGN

CUSTOM SHAPES CD'S

CALL : 708-974-9700

DESIGNTRAX IS DEFINING WHAT BUSINESS CARDS IN THIS CENTURY ARE GOING TO BE...

DESIGNTRAX.COM

Bolestná vzpomínka

„Domov tu zůstává
smutno je v něm –
scházíš mi drahý můj,
scházíš nám všem."

S láskou a bolestí vzpomínáme, že 17.října tomu budou už tři roky, co nás náhle opustil můj milovaný manžel, starostlivý tatínek, milovaný děda a praděda, pan

Jaromír L. Veis

Přestalo bíti to srdce Tvé štědré a upřímné,
ale v našich srdcích jsi stále velice postrádán a miłován.
Na našeho drahého zemřelého vzpomeneme při mši svaté
v sobotu 13.října v 6.15 PM u Panny Marie Svatoborské
v Ciceru a prosíme naše věrné přátele
o vzpomínku v modlitbě s námi.

Vzpomínáme a nezapomeneme.

Milující manželka Boža
Jerry - syn
Jana - dcera s manželem Larry
Eva - dcera s manželem Ken
Christine a John, Mandi a Měli – vnoučata
Alex a Emily – pravnoučata
a příbuzní v Cechách

Česká katolická misie v Chicagu
Vás srdečně zve na tradiční

Pouť na Holy Hill

na Svatý Kopeček ve Wisconsinu
v neděli 7.října 2001

odjezd autobusu z Cermak Plaza od McDonald
v 8.00 hod. ráno
v 11.00 hod. dopoledne křížová cesta
potom možnost svaté zpovědi
oběd individuálně v místní kafeterii
ve 2.00 hod. odpoledne
česká mše svatá v hlavním kostele
a po ní pobožnost v kapli Panny Marie

Cena autobusového zájezdu 25.00 $
Děti do 15 let zdarma

Bližší informace a přihlášky:

Fr. Dušan Hladík - Telefon: (708) 656 - 7472
Ludvík Pospíchal - Telefon: (708) 485 - 8687

H. Marik Sons

George Schubert Funeral Homes

6507 West Cermak Road Berwyn, Illinois 60402
(708) 484-6310 FAX (708) 484-0158

CZECH CATHOLIC UNION
49 Dolloff Road Cleveland, Ohio 44127
Fraternal Life Insurance
1-216-341-0444
Chicago Representatives
Loretta Moravecek
1-708-484-3162
Mary Ann Mahoney, Pres.
Elsie Malec, Sec. Treas.

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050 (773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Jerry Jirák

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti
na radiové stanici 1450 AM
v neděli v 9.00 am
a v úterý a ve čtvrtek v 9.30 pm

Česky mluvící žena

hledá práci u starších lidí pro pomoc v domácnosti nebo na ošetřování s denní docházkou.
Mám osvědčení a bohaté zkušenosti a mám k dispozici auto.
Tel.: 708 - 532 3186
Mobil: 773 - 218 7044

NEW CZECH RADIO SCHEDULE

for the Cleveland Area

Saturdays 2.00 – 3.00 p.m.
Sundays 1.00 – 3.00 p.m.
WERE 1300 AM
Host Joe Kocab

USA & Worldwide Discount Globe Telecomunication

Super nízké telefonní sazby do České republiky a na Slovensko. Jestliže ještě platíte více za minutu než ČR: 15.5c a Slovensko: 17.0c, tak neváhejte a spojte se s námi.

Rates as low as:

USA 4.5c – California 5.5c - Czech Rep. 15.5c - Prague 11.5c Slovakia 17c - UK 7c - Canada 8c - Australia 7c Austria 6.5c - Denmark 8c - France 6.5c - Germany 6.5c - Hungary 14.5c Italy 7.5c - Sweden 6c - Switzerland 8.5c & more...

No Monthly Fees! 6 seconds billing, 24 hours a day, 7 days a week! No risk, contracts, promotions, or plans.
Call anytime, 6 seconds billing.
Crystal clear connections.
Separate detailed invoice.
Global access calling card available.
You can stay with your present Long distance carrier and still access our low rates.
Your own Toll-Free number available.
Offer is available for Business & Residential customers.

For information or sign up, go to Web Site at: www.discountglobetele.com or call: 1-888-378-5800
Sponsored By The Best Known CS Real Estate Broker in USA, JOHN VOSTENAK, www.johnvostenak.com
Publisher of CS Community News Over the Internet, email: john@johnvostenak.com

Srdečné blahopřání paní

Marii Kohoutkové,

která oslavila své narozeniny na svátek Jména P. Marie, 12.září, zároveň se svým bratrem Erikem, žijícím v Německu, narozeným ve stejný den, ale o tři roky později.

Nechť Vám Nebeský Otec bohatě odmění Vaši obětavost, se kterou jste podporovala nám všem drahého Otce Vojtěcha a nyní stejnou podporu věnujete jeho nástupci Otci Dušanovi. Za Vaši obětavou lásku Vás ujišťujeme naší vroucí vzpomínkou při mši svaté a při modlitbě svatého růžence

Přátelé z České misie u Panny Marie Svathorské

CZECH GUILD of the HOLY FAMILY HOME

Executive Office: 6203 Lafayette Blvd. Independence, Ohio 44131 Phone: (216) 524-9735

36th ANNUAL NIGHT IN OLD BOHEMIA

When the NIGHT IN OLD BOHEMIA started 36 years ago, I thought that it will be a one-night stand. But it was such a big hit with the audience that it stretched its run into 36 consecutive years.

Looking back on those past years, the Czech Guild, the sponsor of the affair, with your help, put together a nice sum of $ 515,000 to support the hard and exemplary work of The the Dominican Sisters, who care with dedication for the terminally ill cancer patients at the Holy Family Home. It is a "Unique" home that radiates with love and compassion.

From the original big group of trustees of the Czech Guild, there are just few left. It may look as hard work for us for "one day" affair. But I don't know if that's true. We actually look forward to this annual effort for two reasons:

The annual NIGHT IN OLD BOHEMIA is a gala affair that brings the whole Community together very nicely.

Secondly and mostly, it is a BENEFIT for the HOLY FAMILY HOME. You always find a person, whose friend, relative, mother or father spent their last days in this wonderful "Unique" home.

This year it will be a SPECIAL DAY for the DOMINICAN SISTERS, who will celebrate

The 45th ANNIVERSARY OF THE HOLY FAMILY HOME.

Superior of the Holy Family Home is Sr. M. Christopher, O.P.

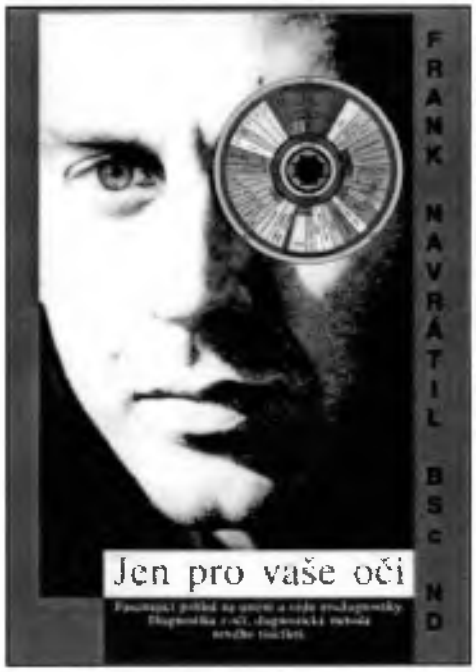
We will salute our beloved Dominican Sisters for their exemplary Humanitarian work with outstanding entertainment. The Family Style Dinner of Roast Pork will be served by the colorful group "The Greater Cleveland Sokol Folk Dancers."

The date for the 36th NIGHT IN OLD BOHEMIA is Sunday, October 21, 2001, at 2 p.m. at the St. Columbkille Auditorium, 6740 Broadview Road, in Parma/Seven Hills, Ohio.

Reservations for Dinner-Entertainment are $30.00 per person and will be accepted by: Lubomir Hromadka 216/524-9735 Olga Blabolil 216/741-7020 or Joe Kocab 216/883-4760

Sincerely, *Lubomir Hromadka, President*

Nový pohled na zdraví a medicinu

Můj syn Frank Navrátil, BSc. N.D., žijící v Praze od r. 1997 vydal nedávno svým vlastním nákladem knihu v češtině pod názvem „Jen pro vaše oči" pojednávající o irisdiagnostice na základě jeho vlastních zkušeností a praxe. Kniha je velmi informativní a pěkně ilustrovaná. Lze ji objednat přímo na této adrese:

Frank Navrátil
Přemyslova 5
Praha 2
CZ – 120 00
Czech republic – Europe

Cena knihy je CAND 19.95 + poštovné CAND 5.00 tedy úhrnem CAND 24.95 nebo USD 16.00

Po zaslání této částky mezinárodní poukázkou bude kniha ihned doručena.

Více informací je možno získat na webové stránce:
www.volny.cz/frank.navratil

V dnešní době je dobré vědět jak si uchovat zdraví. Kniha „Jen pro vaše oči" má na to odpověď.

S pozdravy a s přáním co nejlepšího zdraví všem karajanům v Hlase národa

Jaromír Navrátil
19656 Pinetree Ave.
Pitt Meadows, B.C. V3Y 1Z3
CANADA
Tel. 604 – 465 8862

Chráněná krajinná oblast Třeboňsko

biosférická rezervace UNESCO

Třeboňsko je známo jako nejvýznamnější rybniční oblast v rámci celé České republiky. Zdejší plochá krajina, proložená lesy, loukami a hladinami početných rybníků, je protkána bohatou sítí vodních toků a kanálů.

Důmyslná síť umělých stok a uměle zakládané rybníky představují dokonalý systém postupných koordinovaných krajinářských úprav, které citlivě využívají přírodních podmínek.

Soustava jihočeských rybníků, jak ji známe dnes, byla vybudována již v 16. století, i když s počátky rybníkaření bychom se mohli setkat už mnohem dříve. Velkému rozkvětu rybničního hospodářství na Třeboňsku přispěl Josef Štěpánek Netolický. Jména Štěpánka Netolického, zakladatele mnoha rybníků i Zlaté stoky a Jakuba Krčína z Jelčan, který postavil Svět a Rožmberk, jsou spjata s touto oblastí.

Třeboňská rybniční oblast je příkladem zdravé, krásné a harmonické krajiny, která vznikla na místě nehostinných močálů. Kromě typického charakteru území rybníků, močálů, tekoucích vod a rašelinišť zahrnuje Třeboňsko kontrastní plochy krajně suchých stanovišť – vátých písků v povodí řeky Lužnice.

Z hlediska rekreace má Třeboňsko, zvláště díky rybníkům, mimořádně vhodné přírodní prostředí pro regeneraci lidských sil. Vodácky významné jsou Lužnice, Nová řeka i Nežárka. Mimo vodní plochy jsou velmi přitažlivým rekreačním objektem i lesy. Pro návštěvníky je rovněž přitažlivá i návštěva některých historických a kulturních památek.

Výlov rybníka Rožmberk

Městská památková rezervace v Třboni

Přirozeným centrem oblasti je město Třeboň, významná památková rezervace s rožmberským zámkem. Četné kulturní památky jsou ve Veselí nad Lužnicí a Stráži nad Nežárkou: charakter oblasti dotváří i místy zachovaná skladba vesnických sídel s řadou typických jihočeských selských lidových staveb.

Návštěvníky upoutá také množství nádherných zámků. Převážná většina jihočeských zámků vznikla přestavbou tvrzí či hradů. Tak dostal např. za Petra Voka v r. 1582 nový, renesanční vzhled hrad v Bechyni, do barokní podoby byl roku 1760 upraven původní gotický klášter v Borovanech. Na renesanční zámek v 2. polovině 16. století byl přestavěn i původně královský hrad Hluboká.

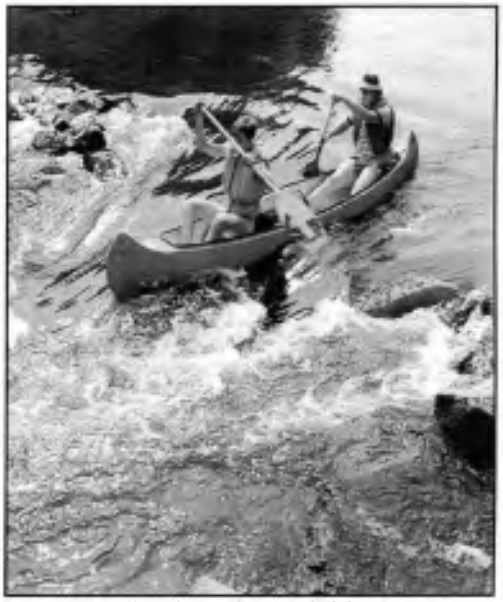

Barokní zámek Ohrada z 18.století na břehu Munického rybníka

Dnešní podobu mu vtiskl pak v 19.století architekt Franz Beer.

Stavebně zajímavou památkou je Kratochvíle, původně renesanční letohrádek a lovecký zámek Viléma z Rožmberka z konce 16.století. K nejmalebnějším stavbám patří Červená Lhota, původně gotická tvrz ze 14.století, přestavěná na renesanční zámek barokně upravený v polovině 17.století.

Jana Džúrová
Česká republika

Vodáci na řece Lužnici

Žádná bolest se nesmí ztratit

Dříve než začnete číst tyto řádky, zadívejte se do tvářičky tohoto děvčátka. Ten podmaňující laskavý úsměv a zářící oči patří Magdaleně Buczkové, dnes třináctileté dívence z Polska. Z její tváře vyzařuje něco jako něžná moudrost. Její hlas zní jasně jako stříbrný zvoneček a každého si rázem podmaní. Když před nedávnem promlouvala v Rakousku ke 400 svých krajanů hodinu bez jakýchkoliv podkladů, polovině přítomných tekly po tvářích hojné slzy. „Mluví jako biskup," řekla paní, u které byla ve Vídni ubytována. Jistě vás napadne otázka, co je v tomto dětském pohledu tak okouzlujícího. Na tuto otázku se pokoušíme odpovědět.

Kdo je ta Magdalenka Buczková? Narodila se 6. března 1988 v Horním Slezsku. Lékaři jí nedávali naději na víc než na pět dní života. Nechtěli ji vůbec předat její matce. Chyběla jí nejen kost v zátylku, i kosti jejích nohou končily v kolenou.

Rodiče si přesto po šesti dnech odnesli své dítě domů na vlastní odpovědnost. Již v prvním měsíci života se dítěti zlomila jedna kost. Jak se později ukázalo, jeho organismus nepřijímá některé minerály, k nimž patří také vápník. Je to nevyléčitelný stav. Z medicínského hlediska se zdá vyloučeno, aby Maďa, jak jí s láskou říkají, přežila svůj kojenecký věk.

Jak může dosvědčit její maminka, každý den je bojem o přežití. Každý pohyb, každé zvednutí může skončit zlomeninou. Paže se lámou znovu a znovu. Sádra je však pro toto křehké tělíčko příliš těžká. Nakonec byla umístěna do zvláště zhotovené duté formy ve tvaru kříže. Lámou se i stehenní kosti a články páteře. Je možno ji přepravovat pouze na lůžku.

Každá zlomenina představuje pro dítě ovšem kruté bolesti. Ale jak maminka dosvědčuje, Maďa už jako miminko byla stále veselá. Když jí bylo 6 měsíců, začala mluvit. O svých prvních narozeninách mluvila již zcela plynule.

Vzhledem ke svému zdravotnímu stavu a křehké konstrukci nesnáší žádné utišující prostředky. Nepřežila by je. Když musí s další zlomeninou do nemocnice, prosí už jako jednoletá lékaře, aby se zákrokem chviličku počkali. A pak se modlí: „Pane Ježíši, přijď a dej mi sílu!" Teprve když skončí svou modlitbu, mohou lékaři začít stříhat její šat a napravovat zlomeninu. Všechnu bolest přemáhá jen modlitbou. Všechny zákroky prodělává při plném vědomí. Často se stane, že při manipulaci dojde k další zlomenině.

Kolik hladkých fraktur prodělala, to už dnes nikdo ani neví. Těžkých otevřených zlomenin bylo zatím 29. Ale přesto, že jednou ležela v sádře od hlavy až k patě, nikdy si nestěžovala. Maminka stále znovu dosvědčuje: „Magdalenka si nikdy nestěžuje, není netrpělivá ani zlostná." Zdá se to neuvěřitelné, ale dosvědčují to i druzí.

Na otázku, jak se dítě umělo modlit již jako jednoroční, odpovídá maminka, že to není nic zvláštního. Protože první slova, kterým se děti v Polsku v katolických rodinách učí, jsou máma, táta, Maria, Ježíš, andělíček. Učit se mluvit a modlit, to probíhá současně.

Jak si může Magdalena jen vzpomenout, vždycky se modlila, ale ne za sebe, ale za druhé. Když se rodiče poprvé dověděli, že Maďa své modlitby a bolesti obětuje na různé úmysly, byli z toho šokováni. Oni, kteří v různých situacích sami propadali panice a s vlastním vnitřním zpracováním Magdaleniných bolestí měli obrovské problémy, nemohli pochopit, že jejich dceruška pokládá od počátku svého života za samozřejmé dávat svůj život a utrpení k dispozici Ježíši a jeho Matce.

Když se jí zeptali, proč to dělá, odpověděla 13letá trpitelka jasným hlasem: „Protože je to velice důležité, využít každičkou bolest a nic neztratit. Věděla jsem od samého začátku, že je to důležité, využít každou bolest pro druhé."

Žádná bolest se nesmí ztratit, říká Magdalenka, a ví, o čem mluví. Tady nepromlouvá někdo, kdo nemá o bolesti žádné tušení. Nikoliv, to dosvědčuje a prožívá děvčátko, které od svého narození bojuje utavičně s bolestmi.

Tady dostává bolest zcela jiný smysl. My chceme, aby každá bolest pokud možno rychle, ne-li okamžitě zmizela. A Magdalena právě toto nechce. Sebeobětováním se bolest stává lehčí, dodává. Dělá ji to dokonce veselejší.

„Vidíš tedy ve svém utrpení nějaký smysl?" ptají se jí. „Samozřejmě," zní pohotová odpověď: „Přijímám bolest s láskou a chtěla bych, aby se z ní nic neztratilo," opakuje.

Matka dále vypravuje: Postupem doby jsou Magdaleniny kosti tak pórovité, že se prostě drolí. Jedna lékařka vysvětluje rodině, že jediným východiskem je vložit do kostí drátěné výztuhy. Můžeme si představit, že to není vůbec jednoduché. V polské nemocnici jí tak vyztužili jednu nohu. Druhá se má operovat v USA.

Když jí před operací nabídli morfium, aby vydržela bolesti naříznuté nohy, dávku si mohla sama určovat stlačením knoflíku, odmítla to a vysvětlila, že nic nepotřebuje. Nechtěla ani videokazety, které měly poněkud odklonit její pozornost. Obraz milosrdného Ježíše a růženec, to je celá její narkóza. Nejdříve se modlí s maminkou. Pak si dá růženec a obrázek pověsit v pytlíku na krk. Tak jí odvezli na operační sál. Již druhý den po operaci mohla k všeobecnému překvapení opustit nemocnici.

Pokud jde o její modlitby, jsou na její věk neuvěřitelně vyzrálé a dojemné. Již jako tříletá dávala rodičům obdivuhodné katecheze. Maminka dnes lituje, že tehdy neměla magnetofon. Někdy to z dítěte prostě jen tak vytryskne. Předává dále, co sama přijala. Duch svatý obdarovává své dítě neobyčejně štědře. Obdivuhodné je však také, jak ona jeho dary přijímá. Bůh má pro každého člověka a pro každou situaci své zvláštní dary.

Nebyly jí ještě čtyři roky, když do domu přišel jeden kněz. Magdalena se zeptala, zda by mu mohla říci něco o těžkých hříších. Matce je to nepříjemné, ale kněz je srozuměn. A tak vykládá tříleté(!) dítě zdlouha tuto problematiku. Kněz je hluboce dojat. Vlastně on má k tomu potřebné teologické vzdělání. Ale tak přesvědčivě by to nebyl schopen formulovat.

„Je tvým pramenem Duch svatý?" Magdalena odpovídá: „Já vím, že to nemám sama ze sebe. Ani bych nechtěla, aby to byla moje slova. Před každým setkáním s dětmi nebo s dospělými se modlím k Duchu svatému. Před každým setkáním a před každým vyučováním je modlitba k Duchu svatému. Každý den se modlím o jeho světlo a jeho sílu.

Dostávám vnitřní mír a nechtěla bych nic říkat ani dělat bez Ducha svatého.« Sama se drží zpátky a nechá se obdarovat. Tak se může vystříhat vlastních osobních chyb a poskytuje jí to obzvláště hluboké vyzařování: je osvobozena od hněvu a nespokojenosti, stížností a sebelitování.

Když jí byly čtyři roky, zavolala poprvé do Rádia Maria. Chtěla popřát všechno nejlepší jednomu příbuznému k jmeninám. Když ředitel Rádia Maria, který doprovázel pořad z kaple, uslyšel její něžný hlas, ihned spěchal do studia a chtěl sám mluvit s Maďou.

Magdalenin život je život v Duchu svatém, jak jen si to můžeme představit. A tak se ukazuje: Duch svatý dělá možným to, co se lidsky zdá nemožné. Duch svatý jistě také je kmotrem velkého projektu: dětských kroužků růžencové modlitby.

Magdalena sama živě vypravuje: „Bylo to v červnu 1997 na začátku prázdnin. Všechny děti si hrály na dvoře před naším domem. Přicházely za mnou, aby si hrály a modlily se. Ve 12 hodin jsme hru přerušili a modlili se Anděl Páně a desátek růžence, v 15 hodin růženec Božího milosrdenství. Jednoho dne chtěly děti založit spolek. Vyprávěly mi, jaká by měl pravidla. Nelíbilo se mi, co chtěly podniknout: „Nebylo by lepší založit Kruh růžencové modlitby?" zeptala jsem se dětí. Pravidla by byla docela jednoduchá: Každé dítě dostane průkaz, když slíbí, že se bude každý den modlit. Průkaz každý podepíše, aby věděl, co slíbil."

A kdo se přidal ze třídy, ke které Magdalena patří (ona sama se učí doma)? Nejdříve se přidalo 12 dětí. Magdaleně to nestačí. Zdá se jí ideální využít týden školy v přírodě k získání dalších dětí pro modlitbu.

Ale těžká zlomenina spojená se zápalem plic ji přinutí k pobytu v nemocnici. Maďa prosí vroucně Matku Boží, aby jí umožnila strávit čas s ostatními dětmi. A skutečně. Ještě v sádře jede na tábor s průkazy v ranci. Celý týden se denně modlí jeden desátek růžence, někdy i více.

Úmysly této modlitby byly tehdy zhruba stejné jako dnes: za Svatého otce, za vlast, za misie, za Rádio Maria a jeho zakladatele, za nenarozené děti, za další rozvoj modlitebních kroužků, za obrácení hříšníků a za ty dětí v táboře, které se zatím nechtějí s nimi modlit. Ale ani ty nemohou dlouho odolávat přesvědčujícím slovům malé trpitelky. Vysvětluje (i nám): Pater Pio řekl: Kdyby se denně modlilo pět milionů dětí, svět by se obrátil. Zatím ještě nejsme tak daleko. Ale od těchto počátků počet malých prosebníků neuvěřitelně vzrostl.

Na závěr tábora se stalo toto: „14. září 1997 jsem byla pozvána do Rádia Maria. Otec ředitel se mě zeptal, co jsem dělala o prázdninách. Vyprávěla jsem mu mezi jiným, že jsem zakládala modlitební kroužky. To se mu velice zalíbilo a pozval mě k dalšímu vysílání, abych se obrátila na další polské děti a motivovala je."

4. února 1998 bylo s Magdalenou první živé vysílání. „A tak se díky Rádiu Maria a otci řediteli rozrostl okruh růžencové modlitby daleko za hranice našeho dvora. Mezitím zdomácněl ve více než 19 zemích na všech kontinentech. Díky satelitnímu přenosu konají se každou sobotu v 19.30 půlhodinové přenosy a Magdalenu může slyšet celý svět. Nejdříve mluví o růžencových kroužcích, pak o problémech, které při tom mohou vzniknout, a jak jim předejít. Pak se modlí s dětmi a odpovídá na jejich dotazy z mnoha zemí.

Odevšad se scházejí zprávy o zakládání dětských růžencových kroužků. 50 000 průkazů s obrázky Matky Boží, sv. Terezičky a slovy Svatého otce již Magdalénina starší sestra vystavila, 75 000 je již přihlášeno. Nyní je Magdalena k dosažení i na internetu. Její stránka je tu k dispozici v šesti řečech a vysvětluje, co jsou dětské kroužky růžencové modlitby.

Od jakého věku se mohou děti stát členy? „Jakmile se umějí modlit. Ale spolupracovat mohou i dospělí," dodává. „Dějí se obdivuhodné věci," vypravuje dále. „V jedné rodině byl otec alkoholik. Když se děti modlí doma za jeho osvobození ze závislosti, kleje ve vedlejší světnici a nadává dětem. Ale do místnosti, kde se modlí, si netroufá vstoupit. Za týden přestal se svým křikem. Po několika týdnech náhle vstoupí k dětem v čase modlitby, pokleká vedle nich a modlí se. S alkoholem zcela skoncoval."

Od března 1999 se každý rok kroužky růžencové modlitby scházejí v Čenstochové. Sejdou se tu stovky dětí z Polska i ze zahraničí. Při prvním setkání řekl polský biskup, který má na starosti pastoraci dětí, že Magdalena nám otevírá oči pro potřeby dnešní doby. Je to Hyacinta dnešních dnů.

Co je na tomto dítěti ještě zvláštní? Vyvrací všechny lži, že život postiženého je život v zoufalství a bez radosti. Magdalena je naopak nápadně veselé a spokojené děvče s neslýchaně vnitřně pevnou osobností. Přenáší dokonce svou radost a svou chuť k životu na každého, kdo se s ní potká. Soucit tu nemá místo, protože ona sama působí mnohem svobodněji než lidé, kteří se s ní setkávají.

Ale je tu něco mnohem více: to dítě žije a mluví z Ducha svatého. To je zřejmé z toho: Jakmile začne mluvit o modlitbě, o Panně Marii nebo Duchu svatém, má každý posluchač všechny nepříjemnosti zcela jasně před očima, ačkoliv ona sama se ani slovem nezmiňuje o chybách nebo hříších a nedělá nikomu žádné výčitky. A současně prožije posluchač radost, která jej nutí k novému počátku právě s Duchem svatým. Hodina s Magdalenou je více než týdenní exercicie.

Adresa: Madzia Buczek
ul. Kikolowska 12
Pl 43-174, Laziska Górne
e-mail: madzia@alpha.pl
www.madzia.alpha.pl

Světlo 32/2001

Pane Ježíši Kriste,
Ty jsi slíbil svým věřícím Ducha svatého.
Obrať náš národ, aby uvěřil v Tebe.
Sešli nám Ducha svatého,
aby v Tvé církvi propukly nové letnice.
Prosíme Ducha lásky,
který nás uvede do veškeré pravdy:
Přijď! Odhal viny našeho národa,
abychom mohli být uzdraveni
z našich ran a zločinů.
Přijď, Duchu svatý!
Překonej rozdělení mezi křesťany
a dej všem odloučeným křesťanům,
aby našli domov v Tvé církvi.
Přijď, Duchu svatý!
Veď naše biskupy a kněze.
Dej, ať v jednotě se Svatým otcem
správně rozpoznávají, co nám říkáš
v této době Ty sám, nebo skrze svou
Snoubenku Pannu Marii.
Přijď, Duchu svatý!
Naplň nás svými dary
a daruj nám své plody:
lásku, radost, pokoj, shovívavost,
srdečnost, dobrotu, věrnost, pokoru
a sebeovládání.
Přijď, Duchu svatý!
Dokonči v nás to, co jsi Ty v plánu
své prozřetelnosti určil.
Amen.

MLÁDEŽI

Slovo a pohled

Do rozhovoru
vstupujeme celou svou bytostí
a komunikujeme celým tělem.
Můžeme mluvit pohledem
nebo můžeme říci spoustu slov
a přitom nic nesdělit,
protože jsou to jen slova
určená pro nás,
ale ne pro druhého.
(Marie Antonietta Barbera)

Mluvit o dialogu znamená především hovořit o pohledu. Vést dialog je tedy schopnost vidět, mít čistý pohled, svobodný pro setkání s pohledem druhého, abychom mohli vidět pravdu o věcech a situacích. K setkání dochází pouze prostřednictvím pohledu a jen ze skutečného setkání se může zrodit dialog, rozhovor, komunikace.

Kdo zná evangelia, ať si dobře vzpomene, jak téměř všechna osobní setkání uvádí každý z evangelistů větou: „Ježíš na něho pohlédl a pravil." Než zaznělo pravé slovo, předcházel Ježíšův intenzivní pohled. Je tedy třeba osvobozovat náš pohled od předsudků, desinformací, požadavků módy, zvyklostí, touhy po blahobytu, agrese a násilí.

To, co jsme nyní řekli o pohledu, můžeme přenést i na naslouchání: umět naslouchat pozorně, otevřeně a citlivě! Pozorovat a naslouchat s pravou vnitřní svobodou. A tato svoboda je nezbytná, abychom uměli vést a rozvíjet správný dialog. Písmo svaté praví: „Je čas mluvit a je čas mlčet." Abychom se stali lidmi schopnými vést pravý dialog, abychom uměli správně vystihnout, kdy máme mluvit a kdy mlčet, musíme především získat schopnost dívat se a naslouchat tomu, co bylo řečeno, i tomu, co jsme my sami řekli.

Ticho: je prostorem, v němž můžeme chtít vidět a naslouchat tomu, co je, abychom pak mohli vyjádřit vlastními slovy to, co se odehrává v našem nitru.

Ticho: může být také schopností naslouchání, pozornosti, pronikání, osvobozování se.

Slova: mohou být jen zvukem, hloupým klábosením anebo mohou být vzájemnou obohacující komunikací.

Slova: mohou být znameními, kterými člověk manifestuje sám sebe: vržený kámen, mohutná stavba, hudební akord, barevný obraz, úsměv novorozence, chraptivá modlitba umírajícího. Pohled, slza, smích, gesto - to vše mluví, to vše jsou slova.

Každý opravdový dialog pak bude pro nás mimořádnou příležitostí k růstu naší osobní schopnosti naslouchání a přijímání druhých. Být blízko těm, kteří jsou daleko a přitom nebýt daleko těm, kteří jsou blízko - to je pravá vnitřní otevřenost k dialogu. Naslouchat totiž neznamená pouze přijímat sluchem to, co mi říká druhý a dívat se neznamená jen pasivně sledovat to, co mi přijde na oči.

Ve světle všeho toho, co jsme si řekli, si můžeme hlouběji uvědomit, že dialog není jen jednostrannou záležitostí. Jistě není správné, když někdo řekne: To je moje věc, já mám dost svých problémů a uzavře se do sebe. Musíme si totiž jasně uvědomit, že této důležité etapě vývoje lidské společnosti, v níž se nacházíme, je dialog jedním z mála zdrojů, které nám ještě zbývají.

Salesiánská rodina 4/2001

Biblické hádanky

Původní povolání biblických postav

1. Čím byl patriarcha Abraham?
a) obchodníkem
b) pastýřem
c) soudcem

2. Jaké bylo původní povolání krále Davida?
a) pastýř
b) hudebník
c) básník

3. Kde povolal Eliáš Elizea za proroka?
a) když mlátil obilí
b) když oral na poli
c) když pásl stáda

4. Čím byl Jeremiáš před povoláním k prorocké službě?
a) astrologem
b) diplomatem
c) knězem

5. Jakou hodnost měl Zachariáš, otec sv. Jana Křtitele?
a) levita
b) kněz
c) velekněz

6. Kdo z těchto apoštolů byl rybářem?
a) Petr
b) Jakub
c) Jan

7. Který z apoštolů byl původně celníkem?
a) Ondřej
b) Matouš
c) Juda

8. Jaké bylo původní povolání evangelisty sv. Lukáše?
a) malíř
b) lékař
c) stanař

9. Která skupina lidí vyhnala sv. Pavla z Efesu?
a) filosofové
b) zlatníci
c) stanaři

10. Čím byla Lýdie z Tiatyry, kterou pokřtil sv. Pavel ve Filipách na své 2. apoštolské cestě?
a) švadlena
b) prodavačka látek
c) věštkyně

Správné odpovědi: 1b, 2a, 3b, 4c, 5b, 6 všichni, 7b, 8b, 9b, 10b

Brzy však pocítí, jak v něm plane polský žár po svobodě, přidá se k osvobozeneckému hnutí své vlasti proti područí carskému. A když v srpnu 1914 vypukne první světová válka, odebere se na ruskou frontu jako dobrovolník. Ale bude zajat, v kapse mu najdou ruské dokumenty, dokumenty jeho země, okupované od Rusů, postaví ho před vojenský soud, odsoudí ho pro velezradu a oběsí ho v Olkuszi.

Polsko ho bude vzpomínat jako jednoho z tolika hrdinů boje o svobodu.

Také František, prvorozený, při vypuknutí války neodolá a vstoupí do legií, které se vzbouřily proti carskému jhu. Vystoupí prozatímně z kláštera, po tři roky bude povstalcem a bojovníkem a odnese si z boje mnoho ran. Po skončení války lékaři ho prohlásí za klinicky zdravého, ale až požádá o znovupřijetí do řádu, představeni ho prohlásí za »nevhodného pro řeholní život«.

Uplyne mnoho let a až Hitler vyvolá druhou světovou válku a poplení polskou půdu, František Kolbe se znovu vrátí mezi povstalce, aby znovu bojoval za svobodu svého národa.

Roku 1943 Gestapo ho vyhledá a v dlouhatánském vlaku s dobytčími vozy, do kterých nacpou vězně, bude také František odvezen do tábora Osvětim, jako před dvěma lety jeho bratr páter Maxmilián Kolbe. A o Františkovi se už nikdo nic nedozví.

Vojín Maxmilián

Tábor Osvětim, 7. srpna 1941.

Končil druhý týden, druhý věčný týden po onom rudém červencovém západu, kdy železná brána bunkru hladu nelítostně zapadla za zády deseti vězňů z bloku č. 14, odsouzených velitelem Fritschem, aby tak zaplatili za útěk svého druha nejhroznějším ze všech trestů.

Poslední známky života pomalu utuchaly i u těch málo, co ještě zůstali na živu, jako každým dnem utuchávaly jejich hlasy, kterými naplňovali podzemní kobky zpěvem ke cti neposkvrněné Panny a vroucími modlitbami.

Bruno Borgowiec byl při každé návštění kontrole, kterou esesáci z disciplinární čety denně vykonávali v cele pátera Maxmiliána Kolbeho a ostatních za živa pohřbených. V tomto druhém týdnu pozvolné agónie o hladu a žízni, on, jediný svědek, co to přežil, po mnohých letech bude doslova vypravovat: »Poněvadž už byli hrozně zesláblí, říkali si své modlitby šeptem. Při každé kontrolní návštěvě, kdy už skoro všichni leželi bezvládně na podlaze, páter Maximilián Kolbe byl ještě na nohou anebo na kolenou mezi ostatními a klidně se díval na přichozí. Hlídači věděli, že dobrovolně obětoval svůj život, aby zachránil svého spoluvězně, otce rodiny. Věděli také, že všichni, co byli s ním, umírali nevinní. Proto chovali na dně svého nitra pro pátera Kolbeho pocit úcty, a jednou jsem je slyšel, jak si mezi sebou říkali: »Der Pfarrer dort ist doch ein ganz einstandiger Mensch. So einen haben wir hier noch nicht gehabt.« (Ten farář je docela slušný člověk. Takového jsme tu ještě neměli.)

obecnou školu v Pabienicích, ale chtěli, aby dostali dobrou náboženskou výuku. A tak je svěřili otci Wladimiru Jakowskému, který ještě navíc ke katechismu přidal nějaké poznatky latiny.

Bylo to právě v této době, mezi sedmým a desátým rokem věku, kdy Rajmund prožil nejobdivuhodnější zážitek svého dětství. Je to skutečnost, kterou žárlivě střežil v sobě jako tajemství a které ani slovíčkem nezjevil žádnému: především nikomu ze svých přátel a pak nikomu ze svých spolubratří. Skutečnost, kterou vyjevila teprve několik let po jeho smrti jediná osoba, která mimo něho samého o tom věděla: byla to právě Marie Dabrowská.

O této době bude vypravovat jeden soused, že »Rajmund byl povahou velmi veselý: byl plný života. Říkal mně, že je tak plný veselí jak byl svatý František, a že by si chtěl rozprávět jako svatý František s ptáčky ...«

Snad pro tyto františkánské sklony, nebo snad jednodušeji proto, jak to dělají všichni chlapci, obdivoval a záviděl kamarádům, kteří měli jakékoliv zvířátko, třebas nějakého ptáka, a jemu věnovali všechnu svou pozornost a s ním si hráli. Stalo se, že si tajně koupil vajíčko a vložil ho k vysezení do kurníku u sousedů. Bude mít také svého ptáčka, i když to bude jen kuřátko, ptáček z plebejské rasy, který dovede jen hrabat ...

Když se to Marie Dabrowská od sousedky dozvěděla, ona co odvažovala každý troník na vážkách lidského potu, usoudila, že Rajmund tímto nákupem překročil míru. Výprask byl tentokrát ještě vydatnější než jindy.

Ale nebyla to palčivá bolest těchto památných výprasků, co způsobila Rajmundovi zvláštní bolest: byl to spíše povzdech, který pronesla matka při jednom takovém potrestání hlasem hluboce lítostivým: »Řekni mi jen, můj synu, co z tebe bude?«

V následujících dnech Marie Dabrowská s podivením zpozorovala u chlapce změnu. Častěji než dříve vklouzl za záclonu, jež zakrývala domácí oltářík a zůstával tam dlouho na kolenou a s pláčem před Madonou z Čenstochovy, anebo si zašel do kostela ve vesnici a tam se slzami v očích zůstával dlouho před oltářem Matky Boží. A pokaždé, když vycházel z kostela v Pabienicích, anebo se vynořil ze záclony oltáříku, zdál se mít tvář úplně změněnou a byl hodnější. Byl tak hodný, že Marie Dabrowská si jednou pomyslila: »Tohle dítě je nemocné.« A začala se ho vyptávat, co se mu stalo.

Nejdříve se Rajmund snažil nedat žádnou odpověď, svěsil hlavu a stál zticha. Ale matka dobře znala své dítě a věděla, na kterou klávesu má uhodit, aby přemohla jeho nemluvnost.

»Poslouchej, Rajmunde, - řekla mu - ty víš, že matce máš říct všechno. Snad bys nechtěl být neposlušný ...«

Při mateřském odvolání se na neposlušnost, nebylo žádných tajemství na světě, co by se měla zachovávat.

Nechme však vypravovat Marii Dabrowskou.

»Třesa se dojetím a se slzami v očích mně řekl: Od toho dne, co jsi mně, mami, dělala výčitky a ptala ses mě, co ze mě bude, prosil jsem hodně Pannu Marii,

aby mně sama řekla, co ze mě bude. Jednoho dne, když jsem byl v kostele a znovu jsem se jí tázal, zjevila se mně Matka Boží. Držela v ruce dva věnce, jeden bílý a druhý rudý. S láskou se na mě dívala, ptala se mě, zda chci ty dva věnce. Bílý znamenal, že si zachovám čistotu, druhý, že budu mučednikem. Odpověděl jsem, že si vezmu oba. Tehdy se Matka Boží na mě sladce podívala a zmizela...« A že mně chlapec pověděl pravdu, to dokazuje jeho radikální změna. Od té doby nebyl to chlapec jako dříve, a potom častěji se zářícím zrakem mně ještě mluvil o mučednictví jako o své horoucí touze. A já jsem se na to připravovala jako Matka Boží po proroctví Simeonově ...«

Mezitím prvorozený František po obecné škole začal chodit do Vyšší obchodní. Rusové zrušili v okupovaném kraji bývalého polského království spoustu škol, jen několik jich nechali, většinou ty, co byly velmi nákladné. V pabienickém kraji kdo chtěl pokračovat ve studiu, neměl jiný výběr, než obchodní školu.

»Zatím ho pošleme tam,« tak usoudili manželé Kolbeovi, přesvědčeni, že se o další postará Pán Bůh.

Pro Rajmunda zase nastala doba práce v obchodě a doma, aby nahradil matku. Doma šlo všechno dobře. »Pomáhal mně starostlivě ve všem - bude vypravovat Marie Dabrowská - dokonce hleděl mně připravit nějaké překvapení tím, že vynašel něco nového k jídlu.« V obchodě už to tak dobře nešlo.

Ne, že by se zmýlil v počtech, už ve škole dokonce ukázal zvláštní nadání pro matematiku a dovedl provést výpočty a úkoly tak složité, že spolužáci zůstali na něj koukat s otevřenou pusou. Ne, ne, počítat dovedl dobře. Jen nedovedl nechat si zaplatit! A tak jednoho dne dobrý tatík Kolbe potřásl hlavou a řekl: »Jestli se jednou staneš obchodníkem, můj synu, pak já budu biskupem.« »A já královnou,« dodala matka.

Jednoho dne Marie Dabrowská potřebovala jisté obklady pro jednu nemocnou, a poslala Rajmunda do lékárny, aby jí koupil prášek, který k tomu potřebovala.

»Dejte mi vencon graeca«, řekl chlapec lékárníkovi nenuceně a latinskou formuli opakoval přesně, jak to slyšel od matky.

»Co ty víš o vencon graeca?« s údivem řekl lékárník, který za tolik let, co tu v kraji konal lékárnickou službu, neslyšel vyslovit latinské slůvko, kromě toho, co říkal velebný pán u oltáře.

»To je latinský název prášku, který potřebuje maminka,« upřesnil Rajmund.

»A jak to víš, že je to latinsky?«

»Poněvadž se chodíme učit latinsky k páteru Jakowskému.«

»Jak to: chodíme? Ty a kdo ještě? A jak se jmenuješ? A kde bydlíš? A do které třídy chodíš?«

Rajmund mu řekl, že k páteru Jakowskému chodí on a jeho bratr František, a že jsou Kolbeovi z domku u hřbitova, že bratr chodí do první třídy Obchodní a bude-li Pán Bůh chtít, bude knězem; on že zase vypomáhá doma, poněvadž nejsou tak bohatí, aby rodiče mohli dát na studie oba dva. K tomu by bylo třeba hodně peněz ...«

»Můj chlapče, - řekl lékárník - byl by to zločin nechat tě tak. Co bys tomu řekl, kdybys ke mně chodil na hodiny, na konci roku bys mohl dohonit bratra, složit zkoušky zároveň s ním a začít s ním druhou třídu?«

»Toho dne - bude vzpomínat Marie Dabrowská - přiběhl Rajmund domů s větrem o závod a s rozzářenýma očima mně sděloval, jaké velké štěstí ho potkalo. Od toho dne začal chodit k panu lékárníkovi na hodiny a ten hodný, samou Prozřetelností poslaný pán, ho připravil tak dobře, že Rajmund skutečně dohonil bratra a tak oba mohli zároveň postoupit do druhé třídy.«

A tak plán, že Rajmund bude obchodníkem, byl definitivně pohřben, i když pro nedostatek jiného výběru škola, kterou se svým bratrem navštěvoval, se honosila názvem Vyšší obchodní škola.

Uplynulo několik let a kolem velikonoc r.1907, několik páterů minoritů z kláštera Lagiewniki přišlo do Pabienic kázat misie. Všichni Kolbeovi, otec, matka a chlapci, seřazeni v jedné řadě, poslouchali všechna kázání. Bylo to při posledním kázání, kdy z kazatelny bylo oznámeno, že ve Lvově se otevře konvikt pro chlapce, kteří by se cítili povoláni zasvětit se Bohu v řádu sv. Františka.

Rajmund a František si rychle mezi sebou vyměnili pohled a to stačilo. Za chvíli nato v sakristii požádali ony páteři, aby je přijali do konviktu.

V říjnu toho roku oba chlapci dali sbohem mamince. Pro Marii Dabrowskou ona chvíle, třebas byla tolik vytoužená, přece patřila k nejbolestnějším okamžikům jejího života: dva synové, kteří se ubírají tak daleko... František čtrnáctiletý, Rajmund sotva třináctiletý...

Tatík Kolbe je vyprovodil hezký kus cesty, převedl je tajně přes hranice a tak došli do Krakova, do polské části okupované Rakouskem, v Krakově je posadil do vlaku a zůstal na peróně, aby jim mohl zamávat šátkem své »sbohem«, dokud chuchvalec kouře se nerozplyne v dalekých oblacích směrem ke Lvovu.

Za několik roků Julius Kolbe uvidí odjíždět Josefa, třetího syna; také ten vstoupí do františkánského konviktu. A dům zůstane prázdný, příliš prázdný pro něho a pro ženu.

Potom také manželka pocítí, že se jí v duši znovu ozývá touha, kterou pociťovala jako dívka, přímo mu to oznámí, a on svolí, aby za touto touhou šla.

Tak Marie Dabrowská bude hledět ukojit svou touhu obětovat se Bohu a zároveň utišit stesk po svých synech a prozatím se usadí u sester benediktinek ve Lvově, nedaleko františkánského konviktu. A až se chlapci přestěhují do Krakova, pojede tam za nimi s ještě větší radostí, poněvadž ona, Marie Dabrowská - náležející k Třetímu řádu františkánskému, který musila opustit u sester benediktinek - usadivši se nadobro u sester feliciánek, sester Třetího rádu sv. Františka, bude mít jasný pocit, že se vrátila do vlastního domova.

Také tatík Kolbe, který zůstal v Pabienicích sám, zlikviduje malý textilní podnik, zanechá zahrádky a odebere se do Krakova, kde vstoupí do františkánského kláštera jako terciářský oblát. Ale v jeho věku si těžko bude zvykat na klášterní život.

Odjede tedy do Čenstochovy, každým rokem vodil celou svou rodinu do Čenstochovy, i v dobách velmi zlých, v dobách největší bídy. Nyní tam pojede sám a otevře si tam malý krámek s devocionáliemi.

Cvetomira Cvetkovova - malířka ikon

V květnu tohoto roku zavítala na pozvání Otců salesiánů do Prahy malířka ikon (ikonografička) Cvetomira Cvetkovova. Návštěvě předcházela zásilka dalších ikon pro provinciální kapli. Sedm ikon představuje Svaté Sedmipočetníky Cyrila a Metoděje, Gorazda a jeho druhy, tj. Klimenta Ochridského, Sávu, Nauma a Angelára. Další dvě ikony představují Matku Boží a sv. Jana Evangelistu. Obě ikony patří k úplnosti ikonového kříže.

Cvetomira Koleva Cvetkovova se narodila 11.3.1974. V současné době žije a působí v Kazanlaku. V letech 1989 - 1993 absolvovala pětileté studium na střední odborné škole obor průmyslové výtvarnictví. V letech 1993 - 1998 studovala na Vysoké škole sv. Cyrila a Metoděje ve Veliko Tarnovo na pravoslavné bohoslovecké fakultě, obor malířství ikon a výtvarný pedagog.

V roce 1998 vytvořila pro kapli salesiánů v Praze - Kobylisích ikonu Svatý Kříž - strom života.

Kříž je unikát, který se nedá srovnat s žádným jiným byzantským křížem. Jedinečnost kříže spočívá v jeho originálním pojetí, které bylo výsledkem společných úvah spirituality východní a západní. Několikanásobná zvětšenina ikonového kříže byla vytištěna na červené plátno, které pak bylo zavěšeno před mohutné zdivo Kolosea. Pod ním se 7. května 2000, na pozvání papeže Jana Pavla II., shromáždili čelní představitelé 19 křesťanských východních a západních církví k ekumenické bohoslužbě na vzpomínku svědků víry 20. století.

Jak se Vám líbí v České republice?

Je to tu velice pěkné, pěknější, než jsem očekávala.Věděla jsem, že to tady bude čistší, hezčí. Zjistila jsem ale, že je to křišťálově hezké. Je tady spokojený život, lidé na ulicích se nestrkají. Je tady určitá ohleduplnost.

Kolik rozhovorů jste už poskytla?

Velmi mnoho a už mám pocit, že jsem tady celý měsíc, přitom jsem tady jenom týden. Setkala jsem se s tolika lidmi, byli jsme na hodně místech, hodně lidí jsme potkali. Mnoho rozhovorů a kontaktů.

Chcete tady zůstat?

Chtěla bych tu zůstat, ale nevím na jak dlouho, protože je to daleko od mé rodiny. Je to daleko, nevím, jak dlouho bych to vydržela. Myslím si, že bych se cítila spokojeně.

Ikony malují nejen malíři ikon, ale i umělci, kteří jen kopírují. Jak se dá poznat pravá ikona?

Dá se to rozpoznat. Umělci se mnohdy snaží ikony malovat starým způsobem, aby vypadaly staře. Máčejí je ve vosku, aby popraskaly, vybírají červavé dřevo. Většina umělců prodává své ikony na ulicích, různě v podloubích a na rozích ulic, ale ikonograf svoje ikony neprodává tímto způsobem, ale dá se najít buďto v nějakém církevním obchodě nebo v klášteře.

Jak se malíři ikon staví k těmto umělcům?

Doteď jsem s nimi nemluvila. Když uvidím ikonu, hned poznám, jakým způsobem je malovaná. V Bulharsku je velká konkurence v malování ikon.

Máte nějakou svoji zamilovanou ikonu nebo nějakého oblíbeného světce?

Mám svého osobního světce, svatého Mikuláše, ale snažím se o to, abych každého světce, nebo každou ikonu, kterou maluji, malovala se stejným nadšením a se stejným úsilím jako všechny ostatní. Taky se snažím ty svoje pocity pominout. Každé malování začínám postem, modlitbou a požehnáním mého farního kněze.

Dá se poznat na ikoně, který ikonografec ji maloval?

Ano. Poznám třeba díla svých spolužáků. Ne všichni ale malují sami. I dřív to měli mniši rozdělené, že malovali každý něco. Ikonopisec se ale nesmí pyšnit, protože je nástrojem Božím a nesmí se podepsat, v krajním případě může dát svůj podpis zezadu.

Máte spočítáno, kolik ikon jste již namalovala?

Zhruba 20 ikon ročně, to znamená 8 let maluji, takže zhruba nějakých 160. Někdy maluji několik ikon najednou. Důležitější je, kolik těch ikon lidé přijímají jako ikony a modlí se k svatým, které představují.

Zajímáte se pak ještě o svoje díla?

O většině ikon vím, kde jsou prodané nebo kde jsou, a když mám možnost, tak se zastavím k tomu člověku podívat se. Hodně ikon už mám i u vás a byla jsem velice mile překvapena, jaký vztah k nim lidé mají. Vůbec první jsem malovala do Pardubic, ale zapomněla jsem si ji vyfotit, proto mě velice mile překvapilo, že jsem ji tam našla.

Jak se kreslí nový svatý?

Když je nový světec kanonizován svatým synodem, napíše se jeho životopis, který se vytiskne, dá se mezi lidi, a potom se napíše, které atributy se k tomu světci budou malovat.

Co máte nyní rozmalováno?

Momentálně maluji jednu Pannu Marii pro pána, který staví nový dům a má velikou úctu k Panně Marii. Až se vrátím do Bulharska, budu muset tak 2 - 3 týdny počkat, až se emoce a všechny ty pocity nějakým způsobem vyčistí, uklidní, abych mohla znovu pokračovat v malování.

Už 8 let malujete. Je to povolání nebo poslání?

Spíš poslání. V poslední době cítím, že se mi oslabuje zrak. Dřív jsem mohla malovat i večer, když bylo umělé osvětlení, dnes už můžu jenom ve dne, večer už nevidím. To většinou lepím zlato, nebo dělám takovou tu hrubší práci - natírání, potahování. Každá práce má svoje následky. Já očekávám oslabení zraku, bolení páteře a prstů.

Salesiánská rodina 4/2001

Once 1 nation, now 2 languages apart

PRAGUE, Czech Republic - Maria Surova and Michal Fule, 6th graders at the Branja Jazyku school in the Czech capital, can speak in a special language that none of their classmates understand. It's called Slovak.

Maria and Michal, both 12, are from Slovak families living in the Czech Republic. They speak Slovak at home and Czech with their friends in school.

Before Czechoslovakia split into the Czech Republic and Slovakia, almost everyone had a working knowledge of both languages. But less than 10 years after their peaceful divorce, Czechs and Slovaks are discovering they can no longer speak to each other.

"Sometimes my friends ask me to speak Slovak because they want to hear it, but they don't understand too much," said Maria. According to Michal, speaking both languages is easy: "It's just the little details that are different."

Not everyone agrees that Czech and Slovak are two separate languages.

"There is almost no difference between the two, although most Czechs and Slovaks will scream and swear to a different view," said Bertrand Menciassi, a language expert at the European Union's Bureau for Lesser Used Languages in Europe. "In Europe, especially in Central and Eastern Europe, language is tied to the concept of nation and state. If they have a Czech state, they have to have a Czech language. It's a kind of 19th-century ideology."

This is certainly true in the case of Yugoslavia, where the official language was Serbo-Croatian. When Croatia withdrew from Serb-dominated Yugoslavia, it took its language with it.

During the communist era, the government encouraged bi-lingualism by broadcasting and publishing in both languages, putting special emphasis on the Slovak language so it would not be overwhelmed by the larger number of Czech speakers.

"People learned both languages because they heard it all the time on television. I remember they used to have special days on TV when all of the programming was in the Slovak language, and it was good so you wanted to watch it," Reimerova said. "Today, kids don't hear the language anymore, so they don't understand it."

Karel Muller, head of the humanities department at the Charles University in Prague, said his Slovak students write their entrance exams in Slovak and that he reads them and grades them in Slovak.

"There are differences in grammar, in the vocabulary stock and in syntax, but you don't need to learn Slovak to communicate with Slovaks. In that respect it is the same language," he said. "Perhaps the important point is that both languages are based on the same cultural values and way of life."

Two centuries ago, Slovak was considered a rural dialect, not a formal language, and it was on the verge of dying out.

"Czechs helped revive the language but on an unequal basis, like an older brother to a younger brother, which the Slovaks naturally resent," said Muller.

Archaic words revived

In the pursuit of ethnic "cleanliness," Croat nationalists revived archaic words with origins in Croatia. They also invented new words to replace ones deemed "too Serbian."

The term "Serbo-Croatian" is no longer used by anyone. Bosnian Muslims still speak it, but after having been victimized by Serbs and Croats during the violent breakup of Yugoslavia, they insist on calling their language Bosniak.

Czechs and Slovaks, who parted peacefully in 1992, insist that their languages, though similar are separate and distinct.

It's not just a case of tomato versus *tomahto*. In Czech, for example, potato is *brambory*. The word does not exist in Slovak dictionaries. The Slovak word for potato is *zemiaky*.

The list of words that exist in one language but not in the other is fairly long. There also are significant differences in grammar and syntax.

"For myself, I can still read Slovak books in the Slovak language, but it is a matter of concentration. Definitely, it is a different language," said Vera Perlinova, principal at the Branja Jazyku school.

The school's name means "Gate of Languages," and its graduates are expected to be proficient in at least two foreign languages, usually including English, German or French.

Russian in decline

Up until the collapse of communism, Russian was the second language of choice. But its popularity has declined rapidly, and last year the school dropped it altogether.

Slovak is not taught at Branja Jazyku or at any other school in the Czech Republic.

Jarmila Reimerova, who teaches Czech grammar at Branja Jazyku, said, "When I was studying at the university, I had to take a course on the Slovak language. It was part of the exam I had to take to become a teacher. Students today don't have this experience, and I think they are missing something."

A dismissive attitude

Since the 1992 split, the Czech Republic, as the larger and more prosperous of the two, tends to be somewhat dismissive of the need to bother with Slovak.

On the other hand, Slovakia, while eager to assert its own identity, still keeps in touch with the Czech language through books, magazines, films and television programming because it does not have much of its own.

"We can watch all of the Czech TV stations in Slovakia, but in Prague, there is no Slovakian TV, said Betka Stankova, 22, an actress from Slovakia.

She is currently in the Prague production of the musical "Grease." She plays the character Frenchy in Czech.

Vlado Ablonczy, 23, is another Slovak working in the Czech capital. He is the head bartender at an upscale restaurant that attracts many young Czech professionals. He said that when customers hear him speaking Slovak - "this foreign language" - they often struggle to strike up a conversation "for the sake of nostalgia."

These days Ablonczy has a Czech girlfriend. "I speak Slovak to her and she speaks Czech to me."

Do they understand each other?

"So far," he said, "perfectly"

By Tom Hundley - Chicago Tribune

HLASY NÁRODA – VOICES OF THE NATION Čtrnáctideník České katolické misie v Chicagu – Vydává Česká katolická misie při farnosti Panny Marie Svatohorské, 2414 S., 61st Ave., Cicero, IL. 60804. Published bi – weekly by: Czech Catholic Mission at Our Lady of the Mount Parish, 2414 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 656 - 7472, E-mail: czechmission@designtrax.com Řídí – Editor: Fr. Dušan Hladík s redakční radou. Application to mail at periodicals postage rates is pending at Chicago, IL. POSTMASTER: Send address changes to: HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804. Roční předplatné (25 čísel) – Subscription prices per year (25 issues): USA $35, Canada $38, Cizina $40, letecky + $30. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

Telč - a Petite Pearl of South Moravia

Many architectural connoisseurs rate the little town of Telč (population 6,000) among the most beautiful landmarks of the Czech Republic.

Located at the apex of a triangle formed by Jihlava to the north and Jindřichův Hradec to the west, Telč lies at the foot of the Czech – Moravian Highlands (Českomoravská vrchovina). The town is surrounded by 3 ponds (rybníky): Štěpnický, Uhlický and Staroměstský. A settlement was established here early in the 13th century around a Romanesque church. During the rule of the lords of Hradec, from 1339 until the termination of their dynasty in 1604, a castle and ponds were constructed. The great fire of 1530 which destroyed all the wooden Gothic houses compelled the town residents to rebuild from scratch. Fortunately the reconstruction resulted in the creation of a perfect museum piece 16th century provincial town predominantly in Renaissance style.

The Old Town (Staré město) consists of two medieval gate towers and a unique wedge-shaped square of Zachariáše z Hradce, lined with pastel-colored houses. Even though some of the facades were later modified in Baroque and Neo -Classic style, they display a breathtaking variety of gables and pediments, none less than 250 years old. This architectural unity led to UNESCO decision in December of 1992 to add the little town to its world heritage list.

The square at Telč – gabled houses

The chateau at Telč

Like most of the old central European towns, Telč has suffered its share of disasters. Prior to the aforementioned fire of 1530, the town was burned down in 1423 by the Hussites led by Jan Hvězda of Vícemilice. In 1645 Telč was occupied and pillaged by the Swedes. According to an ancient legend, the castle chambers were haunted by the White Lady of Rožmberk (Bílá paní Perchta z Rožmberka). This generous aristocratic lady had begun an annual custom of serving sweet porridge to all impoverished subjects of her realm on Holy Thursday. The Swedish occupants of Telč refused to honor this well established tradition. The ghost of the White Lady of Rožmberk, however, kept haunting them within the castle premises until they consented to allow the porridge distribution to continue.

At the end of the Thirty Years War and during the period of Counter – Reformation a Jesuit College and church was built in the neighborhood of the castle, along with an apothecary and a meteorological station. This completed the construction of the Old Town which could no longer expand due to the restriction of town walls and three large ponds.

The 18th century witnessed various small additions of artworks, such as the Moravian Column, public fountains, statues and small chapels. A railroad to Jihlava constructed at the end of the 19th century was also extended through nearby Slavonice toward Austria, but the industrial expansion remained limited to suburban areas.

The Telč chateau rightly deserves the classification of a national cultural monument. The first courtyard includes a Renaissance palace and a Chapel of St. George. Two connecting galleries lead to the old Gothic castle. The castle interiors contain richly embellished chambers with permanent as well as temporary exhibits.

Dominating the town's center is the Church of St. James (kostel sv. Jakuba) and the Baroque Church of Holy Name of Jesus. The town hall was converted into Hotel Černý Orel. There are two town gates that remain: to the north of the square is the Small Gate (Malá brána) and to the south the Great Gate (Velká brána). The Palackého street which runs toward the southern Great Gate contains an imposing Romanesque Church of the Holy Spirit (kostel Ducha svatého) dating back to the 13th century.

No travel to this region of Moravia would be complete without visiting this uniquely charming town of Telč.

Czech compatriot

Photo on back page:
The panorama of Telč

